

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII

Niedziela 29 sierpnia 1937 r.

Nr. 237

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Pilsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61078

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Przebieg miesięczny z odnośnikiem do dotychczasowej przesyłki pocztowej 2.50

s. 1 p.

ALEXANDER DE LARGE

DLUGOLETNI PRACOWNIK KOP. „MARS“ T-WA SATURN po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami, zmarł dn. 28.VIII 1937 r., przeżywszy lat 66.

Wyprowadzenie zwłok do kościoła parafialnego w Łagiszy oraz na cmentarz miejscowy nastąpi w poniedziałek dn. 30.VIII 1937 r. o godz. 18-ej.

O czym zawiadamia pogrążona w smutku

RODZINA

JUŻ NADESZŁY!

PŁASZCZE jesienne męs. w wielkim wyborze oraz wszelkie nowości sezonowe damskie i męskie

P. KUCHARSKI

SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 8.

CENY NISKIE

3782

Tysiące ofiar bombardowania

3 miliardy jen kosztuje Japonię wojna

TOKIO, 28.8. Nowe kredyty dodatkowe, przeznaczone na kampanię chińską mają wynosić 2.44 miliardy jenów. Poprzednie przyznane kredyty dodatkowe sięgają sumy 556 milionów jenów.

W japońskich sferach wojskowych utrzymują, że walki w Chinach będą niezwykle zaciekle i przeciągną się do wiosny, a może nawet do przyszłej jesieni.

TOKIO, 28.8. „Asahi“ pisze, iż rząd chiński postanowił prowadzić długotrwałą wojnę z Japonią, starając się o dyplomatyczne poparcie W. Brytanii i wojskową pomoc Zw. Sowieckiego.

Korespondent dziennika „Asahi“ Czang-Kai-Szek zamierza doprowadzić do decydującej bitwy. W tym celu do Szanghaju zostały odwołane znatorem zwanymi oddziały wojska chińskiego, — znajdujące się w Chinach północnych.

JAPONCZYCY POSUWAJĄ SIĘ NA POŁUDNIE

PEKIN, 28.8. Wojska japońskie, działające wzdłuż linii Pekin — Hankau, zajęły wyśrodkowane, położone na zachód od Liang-Siang. W akcji samoloty japońskie współdziałały z piechotą.

W SZANGHAJU

SZANGHAJ, 28.8. Piechota japońska z którą współdziałała marynarka, wypiera Chińczyków z zajmowanych stanowisk. Wojska japońskie zajęły Yin-Hang-Czan.

6000 OFIAR

SZANGHAJ, 28.8. 12 samolotów japońskich bombardowało wczoraj o godzinie 13 Nan-Tao, zrzucając znaczną ilość bomb o wiele większego niż dotychczas kalibru. Podczas dzisiejszego bombardowania dzielnicy Nantao, zginęło około 6000 ludzi. Na dworcu południowym wybuchły 4 bomby lotnicze, wskutek czego zabudowania i urządzenia kolejowe zostały silnie uszkodzone.

Atak nastąpił w chwili, gdy na dworcu znajdowały się tłumy uchodźców chińskich, oczekujących na pociąg w

kierunku Hang-Czau. Cały dworzec, oraz najbliższa okolica, są zasłane trupami, przeważnie kobiet i dzieci.

PAKT CHIŃSKO SOWIECKI

SZANGHAJ, 28.8. Przed paru dniami zawarty został między Chinami a Rosją sowiecką pakt o nieagresji. Japońskie sfery polityczne utrzymują, że pakt ten zawiera tajną klauzulę, dotyczącą ścisłej współpracy między obydwojema państwami. Pakt ten ma się

wzorować na podobnych paktach, zawartych między Rosją sowiecką a innymi państwami.

OSTRA NOTA ANGLII

LONDYN, 28.8. Nota dyplomatyczna zawierająca protest z powodu wypadku pod Szanghajem, zaprojektowana przez min. Edena i zaakceptowana na dłuższej konferencji przez premiera Chamberlaina, została wysłana w piątek wieczorem do Tokio.

Ton noty jest nadzwyczaj ostry i nie pozostawia żadnych wątpliwości, że rząd angielski traktuje wytworzoną sytuację nader poważnie.

HARAKIRI MŁODEGO LOTNIKA

TOKIO, 28.8. Japoński oficer lotniczy, który zaatakował samochód ambasadora Hugessena, popełnił harakiri. Miał to być młody podporucznik, który dopiero niedawno uzyskał szlify oficerskie.

11 batalionów poddało się powstańcom

Chaos i rozprężenie w Walencji

SALAMANKA, 28.8. Według komunikatu kwatery głównej na froncie Santander oddziały wojsk powstańczych zajęły wczoraj po południu Santonę, gdzie poddało się 11 batalionów. Połączenia komunikacyjne pomiędzy Bilbao a Santander funkcjonują zupełnie normalnie. Na froncie aragońskim odparto z dużymi stratami wszystkie ataki wojsk rządowych. Wiadomość, jakoby wojska rządowe znajdowały się blisko Saragossy, jest nieprawdziwa. Na froncie aragońskim stracono 8 samolotów przeciwnika.

PARYŻ, 28.8. (Tel. wł.) Według doniesień z Santander, wojska powstańcze, maszerujące na Asturie, znajdowały się w sobotę w południe w odległości 49 km na zachód od Santander. Straże przednie znajdują się już niedaleko granicy prowincji Asturii.

NAPADY SAMOLOTÓW NA STATKI ANGIELSKIE

SAINT JEAN DE LUZ, 28.8. Parowce brytyjskie „Marion Moller“ i „African Trader“,

każdy o pojemności 4 tysięcy ton, po opuszczeniu portu w Gijon zostały zaatakowane przez samoloty, które zrzuciły kilka bomb. Jeden ze statków został trafiony i uszkodzony. Na miejsce wypadku wyjechał kontrtorpedowiec brytyjski „Foresight“

BOYONNE, 28.8. Hiszpański port Gijon wczoraj rano był gwałtownie bombardowany przez samoloty. W szczególności uciemięczał port, gdzie znajdowały się 4 parowce pod flagą brytyjską: „Hildamoler“, „African Trader“, „Stanbridge“ i „Stanwood“. Parowiec „Hilda Moler“ który został trafiony, opuścił port wraz z parowcami „Stanwood“ i „African Trader“. „Stanbridge“ który ma uszkodzone maszyny, pozostał w porcie. Parowcom brytyjskim towarzyszą dwa torpedowce.

GENERAŁOWIE ŻĄDAJĄ DYMISJI RZĄDU NEGRINA

PARYŻ, 28.8. Upadek Santanderu i rozgromienie milicji na froncie północnym wywołało w Walencji nastrój niebywałego przygnębienia

Na terenie, zajęтым jeszcze przez wojska rządu walencjskiego, szerzy się coraz większy chaos i rozprężenie.

Już sam rząd w Walencji stracił wszelką nadzieję zwycięstwa. Przygnębienie w Walencji powiększa fakt, że w opinii europejskiej zaznacza się zwrot w stronę gen. Franco. Dowodem tego są rokowania, jakie ze zwycięskim naczelnikiem powstania prowadzi Anglia. Również uznanie gen. Franco przez Watykan podnosi ogromnie powagę rządu narodowego.

Już w najbliższym czasie należy oczekiwać w Walencji decydujących posunięć. Generałowie, wierni rządowi, zażądali od gabinetu Negrina, by podał się do dymisji, obciążając go winą za niepowodzenia zarówno na froncie jak i w dziedzinie polityki zagranicznej. Nie ulega wątpliwości, że dni, jeżeli już nie godziny, rządu Negrina są policzone.

W kołach francuskich przypuszczają, że gen. neralowiec, w razie dalszego pogarszania się sytuacji czerwonej Hiszpanii, podejmą próby porozumienia z gen. Franco.

Aresztowania i wyroki po strajku chłopskim

WARSZAWA, 28.8. (Tel. wł.) „Gaz. Polska“ donosi:

Przybył do Lwowa szef Prokuratury Sądu okręgowego w Przemyślu dr Stefan Tymiański i rozpoczął dochodzenie w sprawie ostatnich zajęć w zachodnich powiatach woj. lwowskiego. Prok. Tymiański przystąpił już do przesłuchiwania aresztowanych działaczy Stron. Ludowego, którzy zostali doprowadzeni do Lwowa. Skoncentrowanie w jednym ręku tych spraw da możliwość przeprowadzenia jednolitej akcji sądowej.

Dochodzenia prokuratorskie prowadzone są w szybkim tempie, tak że już w przyszłym tygodniu należy się spodziewać rozpisania i przeprowadzenia pierwszych rozpraw sądowych.

WYROK ZA PRZEMOC I GROZBY

POZNAŃ, 28.8. (Tel. wł.) — Przed sądem grodzkim w Szamotułach stanęło 15 członków Stron. Ludowego z Otorowa, oskarżonych z art. 251 k. k. za to, że w dniu 16 lipca, od godz.

5 do 8 rano w Otorowie i na drogach publicznych, prowadzących do tamt. mleczarni zatrzymywali dostarczających mleko, stosując przemoc i groźby bezprawne. Rozprawę rozpisano w trybie przyspieszonym, prowadził o sobiście naczelnik sądu.

Po przesłuchaniu świadków i przemówieniach adwokatów Bonaczyka i Kuleczki z Poznania oraz Adamskiego z Szamotuł, sąd skazał Jana Maćkowiaka na 7 miesięcy i Alfonsa Kampana na 6 mies. więzienia bez zawieszania. Reszta oskarżonych została uwolniona. Rozprawie przysłuchiwała się duża liczba rolników i mieszkańców Szamotuł.

Stronnictwo Ludowe rozesłało komunikat do prasy, w którym wyraża, że postulaty ludowców „żądania demokratyzacji ustroju Polski“ zostały zlekceważone i dlatego chłopci postanowili 10-dniowy strajk manifestacyjny. Str. Ludowe stwierdza, iż „inspirowanie strajku chłopskiego z zewnątrz“ nie odpowiada prawdzie.

Detaliczna sprzedaż

z naszego składu fabrycznego pończoszek damskich, pończoszek męskich sportowych i skarpet, i pończoszek dziecięcych odbywa się obecnie w budynkach fabryki „H. Diatal“ Sp. Akc. ul. Żeromskiego 2 w Sosnowcu. Skład jest otwarty od godz. 8 rano do 16 i pół po południu. 3474

Towarzystwo Eksploatacyjne Przemysłu Trykotażowego Sp. z ogr. odp. „TEPT“

P. Dolanowski

DYREKTOREM KKO

WARSZAWA, 28.8. (Tel. wł.) Minister skarbu zatwierdził wybór b. dyrektora Funduszu Pracy, p. Dolanowskiego, na stanowisko zastępczego dyrektora KKO m. Warszawy.

LEKARZ DENTYSTA

Anna Luftspringerowa

przyjmuje: od 10 — 1 i od 4 — 7

Sosnowiec: 3-go Maja 31

tel. 61.609 3703

P. premier Składkowski OBJĄŁ URZĘDOWANIE

WARSZAWA, 28.8. (tel. wł.) P. Premier gen. Składkowski po dwutygodniowym pobycie we Francji powrócił do Warszawy i objął urządowanie.

WARSZAWA, 28.8. (tel. wł.) Pan Marszałek Śmigły-Rydz przyjął w generalnym inspektoracie sił zbrojnych — p. premiera gen. Składkowskiego.

Lubowidzki cofa zarzuty i przeprosza dyrektora dr. Rzakiewiczza

Zakończono już badanie świadków w procesie o antestawienie wyższych urzędników skarbowych a między innymi znanych na terenie Zagłębia: dyr. dr. Michała Rzakiewicza, dyr. Stefana Sieradzkiego i dyr. Tadeusza Kwasika. Sensacją ostatniego dnia badania świadków były zeznania oskarżonego Lubowidzkiego, który wzięty w krzyżowy ogień decydujących pytań prokuratora Korkucia miesza się, kręci, aż wreszcie przyparty do muru odwołuje swe zarzuty i przeprosza za oszczerstwa.

Prokurator: Na jakiej podstawie w kwestii zarzutu, stawianego dyr. Allanowi twierdził pan, że zatuzował on sprawę nadużyć urzędnika Habela, skoro wiadomo, że Hibel był przez sąd ukarany?

— Na podstawie słów osób, które uważałem za kompetentne.

— Na jakiej podstawie opierał pan zarzut zatuzowania nadużyć urzędnika Rejdera przez wiceministra Świtalskiego?

— Nie, ja tego zarzutu nie podtrzymuję...

— Dlaczego więc pan tak napisał?

— Opierałem się na tym co mi mówili.

— Na jakiej podstawie twierdził pan że dyr. Lubowidzkiego łączyły z Michalskim jakieś stosunki?

— Nie, dyrektora Lubowidzkiego zaliczam do innej klasy indywidualnej, to zresztą nie należy do sprawy, mówię o tym tylko przy okazji i nie uważam żeby go z Michalskim coś łączyło.

— A tego?

Oskarżony chwilę milczy, wreszcie mówi cicho niepewnym głosem:

— Pozostałych.

— Na jakiej podstawie pan tak twierdzi?

— Na podstawie przewodu sądowego.

Na sali weselość.

— Jakże mianowicie momenty sprawy według oskarżonego za tym przemawiają?

Antoni Lubowidzki milczy, wreszcie mówi:

— Ja tak nie mogę od razu się wyświadczyć, mogę to zrobić na piśmie, później...

— Na jakiej podstawie pan twierdzi że dyr. Rzakiewicz dopuszczał do wyłączenia ważnych dokumentów z akt sprawy Michalskiego?

— Bo część tych akt nie była zeskanowana.

— Więc to jest dowód, że coś wyłączone?

— Nie, ale jest możliwość.

— Dobrze, ale pan twierdzi w swoim artykule, że fakt taki zdarzył się.

— Tak, pisałem na podstawie informacji i za to odcierpię.

— Na jakiej podstawie pan twierdził że oskarżyciele znali i ukrywali nadużycia Michalskiego?

— Bo wierzyłem w to.

— Dowody?

— Nie mam. Cofam zarzut w stosunku do dyr. Rzakiewicza i bardzo go przeproszam.

Zabrał głos prokurator. Oskarżyciel zilustrował przykładem narodziny plotki. Mjr. Zieliński np. mógł na sprawie powiedzieć, że na półce, gdzie znaleziono poszukiwane akta dochodzeń przeciw Michalskiemu był „balaganik”, a tego rodzaju powiedzenie wychodzi na zewnątrz jako wersja, że... w ministerstwie jest balagan”.

Takimi plotkami żyła obecna sprawa. Można plotkować po kątach, ale jeśli jest się człowiekiem, nie wolno publicznie wysuwać tego rodzaju zarzutów, nie wolno uderzać w autorytet państwa. Materiał obronczy miał się opierać na świadkach, w których gra krew południowych wierzchołów. Wyciągali oni sprawy stare, sprawy już osadzone. Gdzie są dowody prawdziwości zarzutów? Rok się już publicznie, niepokoić się opinia, a później się przeprosza.

W tej sprawie dano każdemu wygadnąć się dowoli. Każdy urzędnik otrzymał osobne pismo od ministra, zawierające go o zwolnieniu od tajemnicy służbowej, świadków występujących z

jakimkolwiek zarzutami przeciw oskarżycielom powołała sama prokuratura. Cały materiał został wyczerpany. Nikt już nie ma nic do dodania. Nikt nie da żadnych materiałów co do zarzutu korpucji. Ale stworzyło się mimo to atmosferę lajdactwa po przez grzebanie

się we wszystkich możliwych sprawach na dystansie 1919—1935 r. i za to oskarżeni muszą ponieść odpowiedzialność.

Na zakończenie dnia zabiera głos rzecznik wicemin. Świtalskiego i dyr. Allanda, adw. Józef Wasserberger.

Aleksander de Large

prezes Grupy „Mars” i członek Głównego Zarządu Z.Z.P.P. i H. Rz. P. w Sosnowcu, długoletni pracownik kop. „Mars” Tow. „Saturn”

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sw. Sakramentami zmarł dnia 28-VIII 1937 r.

W Zmarłym tracimy kochanego kolegę i szczerego przyjaciela.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

Koledzy z Towarzystwa „Saturn”

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę w odprowadzeniu zwłok naszej ukochanej żony, córki i siostry

ś. p. Zenobii Jarosińskiej z Pietraszków

i w tak ciężkiej dla nas chwili okażali nam współczucie i serca tą drogą składowy staropolskie „Bóg Zapłać” — stroskami 3695 MAŻ, RODZICE I SIOSTRY

Bezpośrednie rokowania w górnictwie śląskim

WARSZAWA, 28.8. (Tel. wł.) Dziś odbyła się w Ministerstwie opieki społecznej, pod przewodnictwem głównego inspektora pracy, dyr. Klotta, konferencja w sprawie zatargu w górnictwie węglowym na Górnym Śląsku. W konferencji tej wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa spraw wewnętrznych oraz przemysłu i handlu, przedstawiciele górniczych związków zawodowych i związku pracodawców górnictwa przemysłu górniczo-hutniczego. Po omówieniu wytworzonej na skutek konfliktu sytuacji w górnictwie węglowym, dyr. Klott zaproponował stronom przeprowadzenie

w ciągu najbliższego tygodnia w Katowicach bezpośrednich rokowań, pod przewodnictwem komisarza demobilizacyjnego inż. Maske. Gdyby rokowania te nie doprowadziły do całkowitego porozumienia, pozostałe sprawy skierowane do komisji arbitrażowej, celem definitywnego rozstrzygnięcia. Zarówno przedstawiciele robotników jak i przemysłowców propozycję tę przyjęli.

Zapowiedziane na najbliższy tydzień rokowania pozwolą na ostateczne wyjaśnienia sytuacji w górnictwie węglowym na G. Śląsku.

Z PEŁNYMI PRAWAMI SZKÓŁ PAŃSTWOWYCH GIMNAZJUM ŻENSKIE IM. E. ZAWIDZKIEJ

ZRZESZENIA RODZICIELSKIEGO

w Dąbrowie Górniczej, ul. 3-go Maja 11 (gmach Resursy)

zawiadamia, że egzaminy dla kandydatek do kl. I-ej odbędą się 30 sierpnia r. b. o godz. 9-ej rano.

Egzaminy do klasy I-ej Liceum Ogólnokształcącego na wydziału humanistycznym i przyrodniczym odbędą się dn 6-go września rb. o godz. 16-ej.

Zapisy do liceum, gimnazjum i szkoły powszechnej przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 10-ej do godz. 13-ej.

Zakończenie półkolonii w Brzozowicy

Wczoraj o godz. 11 odbyła się uroczystość zakończenia półkolonii dla najbiedniejszej dziatwy Będzina na Brzozowicy.

Dzieci urządziły „małą akademię”, która wypadła nadzwyczaj okazale, na którą się złożyły: śpiewy, deklamacje, popisy taneczne solowe i grupowe itd. Obecni na uroczystości byli nie mało zdziwieni pięknym chóralnym śpiewem działwy na 3 głosy oraz popisami baletowymi „czterolatków” — małych dziełczynek z gniazd, które przybrane w piękne kostiumiki przeszłośnie tańczyły. Pan prezydent miasta mgr A. Izdoreczyk

wyłosił do dzieci piękne przemówienie, w odpowiedzi na które wyłoniona przez dzieci delegacja złożyła serdeczne podziękowanie za dobre odżywianie i matczyną opiekę, jaką były otaczane na półkolonii, ofiarując przy tym obecnym paniom z Komitetu wiązanek kwiatów.

Po ukończeniu części artystycznej wszystkie dzieci zasiadły do ostatniego obiadu wspólnie ze swymi gośćmi: p. prez. A. Izdoreczykiem i członkami komitetu na czele z przewodniczącą p. Ireną Izdoreczykową, p. wicoprzew. Gocową, p. Cieślaką, p. nacz. wydziału opie-

ki społecznej Wirowskim, p. Cieślakowskim i p. Poleskim. Udział w uroczystości wzięli również rodzice, którzy w liczbie około 200 osób przyglądali się popisom swych małych pociech

Na półkoloniach w Brzozowicy było w bieżącym roku około 1000 dzieci w dwóch turnusach, które dobrze się odżywiając, bez troski i wesoło spędzały czas.

ŻENSKA Szkoła Rzemiosł
im. ks. kan. Fr. Raczyńskiego T-wa Szkół Średnich
W SOSNOWCU, UL. KALISKA 23
przyjmuje zapisy uczniów
na działy: krawiecki, fryzjerski, czapniczo-modniarski, galanterii skórzaney, introligatorki, kamazniczy, kurs trykotarstwa ręcznego i maszynowego oraz zapisy na nowotworzony
Roczny Kurs Czapniczy dla chłopców
Kancelaria czynna od godz. 10-ej do 14-ej.

Zaprzestanie poszukiwań LEWONIEWSKIEGO

MOSKWA, 28.8. Z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych ekspedycja Szevelewa musiała przerwać poszukiwania. Lotnik Zadkow wyładował o 500 mil na wschód od Barrow. Obecnie czeka na pomyślne warunki atmosferyczne, by udać się w dalszą drogę. Lotnik amerykański Mattern dokonał już raz lotu do 75 stopnia szerokości. Mattern nie jest zdecydowany, czy przedsięwziąć dalsze loty.

Kłęska suszy W FINLANDII

HELSINKI, 28.8. Panujące tu niebotowane upały spowodowały tak wielką posuchę w północnej części kraju, że braknie wody do picia, za którą płać 10 penni za litr. Lasy brzozowe wysychają, a ryby zdychają w jeziorach i rzekach.

Zamknięcie lokalu ZWIĄZKU HALERCZYKÓW

W Warszawie opieczetowano lokal Związku Hallerczyków. Aresztowano przy tym sekretarza, woźnego i trzech członków Związku, którzy przybyli z prowincji i znajdowali się w tym czasie w lokalu.

30-ta rocznica zgonu EDWARDA GRIEGA

Przed 30-tu laty, 4 września 1907 roku, zamknął na wielki oczy jeden z największych muzyków świata — Edward Grieg. Spośród norweskich kompozytorów i odtwórców żaden nie wznosił się na takie wyżyny i nie pozostawił po sobie tak bogatego jakościowo dorobku. Dla kulturalnego świata Grieg pozostanie zawsze synonimem kraju fiordów i polarnej zory. Muzyka jego, oparta na motywach ludowych, jest odzwierciedleniem psychiki, rastrojów i charakteru narodu północny.

Edward Hagerup Grieg urodził się roku 1845 w Bergen. Kształcił się w konserwatorium w Lipsku, następnie w Kopenhadze u Cadege. W czasie podróży do Włoch w latach 1866 i 1870 uzupełnia swe wykształcenie muzyczne. W Rzymie poznaje Liszta, z którym odbywa powrotną podróż. W kraju pod wpływem Ryszarda Nordraaka poświęca się wyłączone studiom nad muzyką i pieśnią ludową, czerpiąc obficie tematy z tej dziedziny do swych utworów.

Zwraca na siebie uwagę sonatami skrzypcowymi, a dalsze kompozycje i utwory kameralne, jak: koncerty fortepianowe, zwłaszcza A-moll, pełen poezji i siły, sonaty na wiolonczelę, wiele pieśni, słynne suity orkiestralne: ilustracje muzyczne do dramatu Ibsena „Peer Gynt”, „Sigurd Jorsalfar”, „Melodie elegijne” poza tym utwory fortepianowe, humoreski, tańce, utwory na chóry męskie, mnóstwo pieśni, oraz większe dzieła, jak: „U wrót klasztoru”, „Olaaf Trygvason” — utrwaliły i ugruntowały sławę Griega.

Znaczenie Griega dla muzyki norweskiej jest szlachetne i rozległe. Wraz z Svendsenem i Sindingiem wywalczył dla muzyki norweskiej jedno z naczelnych miejsc w wartości artystycznej świata.

L. W.

Popierajcie i zapisujcie się na członków L. O. P.P.

W CZYM INTERESIE

Hakatystyczne metody z epoki „Kulturkampfu” stosują władze Gdańska

Polska opinia publiczna zoskoczona została w dniach ostatnich zarządzeniami władz gdańskich, skierowanymi przeciwko dzieciom polskim, uczęszczającym do szkół polskich w Gdańsku. Senat gdański zarządził mianowicie

przeniesienie szeregu uczni narodowości polskiej, uczących się w prywatnych szkołach Macierzy Szkolnej, do senackich szkół okręgowych z niemieckim językiem nauczania.

W związku z tymi zarządzeniami miały miejsce prawdziwie dramatyczne incydenty. Ponieważ w większości wypadków rodzice wzburali się posyłać dzieci do szkół senackich, przeto zajęła się tym policja gdańska,

przymusowo odprowadzając polskie dzieci do szkół niemieckich.

W jednym wypadku wobec oporu ojca przeciwstawiającego się zaprowadzeniu siał córki do szkoły niemieckiej, policjant groził mu aresztowaniem. W czterech wypadkach istotnie osadzono w areszcie opornych rodziców. Na prowności dzieci zmuszane były przemykać się bocznymi drogami na dworzec, ażeby móc udać się koleją do szkoły polskiej w Gdańsku. Matkę dziecka, uczęszczającego do szkoły polskiej, wezwano do rewiru policyjnego i zażądano wyjaśnienia, dlaczego posyła dziecko do szkoły polskiej „wbrew zakazowi władzy”.

W związku z tymi incydentami rodzice dzieci, zmuszanych siał do uczęszczania do szkół niemieckich, zainicjowali za pośrednictwem organizacji polskiej, do której należą, t. j. Gminy Polskiej — Związku Polaków w W. M. Gdańsku, akcję protestacyjną przeciw bezprawnym zarządzeniom administracji gdańskiej, a Komisariat Generalny złożył w Senacie ostry protest przeciwko temu zarządzeniu, jako sprzeczemu z umową polsko-gdańską z r. 1933, gwarantującą swobodę rozwoju kulturalnego i narodowego ludności polskiej na ziemi gdańskiej.

Czytając opisy „bohaterskiej” akcji gdańskiej policji przeciwko dzieciom polskim, zdumiony czytelnik przeciera oczy, niewierzycy relacjom prasowym, Słusznie też zadaje sobie pytanie,

czy jest możliwe, aby wydarzenia te miały miejsce w dobie współpracy polsko-gdańskiej, po uroczystych zapewnieniach składanych przez Senat poszanowania praw Polaków w Gdańsku, w okresie, kiedy toczą się rokowania, mające stworzyć trwale podstawy współpracy polsko-gdańskiej na terenie Wol. Miasta?

Polskiemu czytelnikowi nasuwają się również siał rzeczy reminiscencje z epoki „Kulturkampfu” i zajadłej walki, toczonej przez hakatę z polskością na ziemiach b. zaboru pruskiego.

Zdumienie czytelnika znacznie wzrosło, kiedy dowiódł się ponadto, że wypadki przymusowego kierowania dzieci polskich do szkół niemieckich stanowią jednostronną akcję władz gdańskich, za inicjonowaną wbrew wytycznym postępowaniu przyjętym przez delegatów gdańskich w czasie ostatnich obrad polsko-gdańskich. Z początkiem roku szkolnego władze gdańskie zakwestionowały mianowicie 80 zapisów dzieci do szkół polskich, twierdząc, iż w danym wypadku chodzi o dzieci pochodzenia i języka niemieckiego. Ponieważ równocześnie w ramach ogólnych obrad polsko-gdańskich toczyły się pomiędzy stroną polską a gdańską rozmowy w komisji kulturalno-oświatowej, przeto sprawa tych rzekomych niewłaściwych zapisów miała być rozpatrzona w ramach rokowań.

Wobec pozytywnego załatwienia przez władze gdańskie 15 zapisów, zgorą 60 pozostałych zapisów miało być załatwione w drodze rozmów prowadzonych w ramach rokowań, przy czym ustalono, że każdy poszczególny wypadek zostanie wspólnie zbadany i rozstrzygnięty.

Wydane ostatnio jednostronne zarządzenie władz gdańskich stanowi przeto usiłowanie przesądzenia kwestii, będącej przedmiotem pertraktacji. Ponadto jednak

narusza ono poważnie postanowienia umowy z dnia 18 września 1933 gwarantującej równouprawnienie kulturalne i narodowościowe ludności polskiej,

a wreszcie sprzeciwia się deklaracji pre-

zydenta Senatu gdańskiego z 19 stycznia r. b., w której Senat zobowiązał się do respektowania wszystkich wynikających z umów praw polskich na terenie Gdańska, zgadzając się na podjęcie rokowań w sprawach, w których Polska uznaje prawa swe za naruszone.

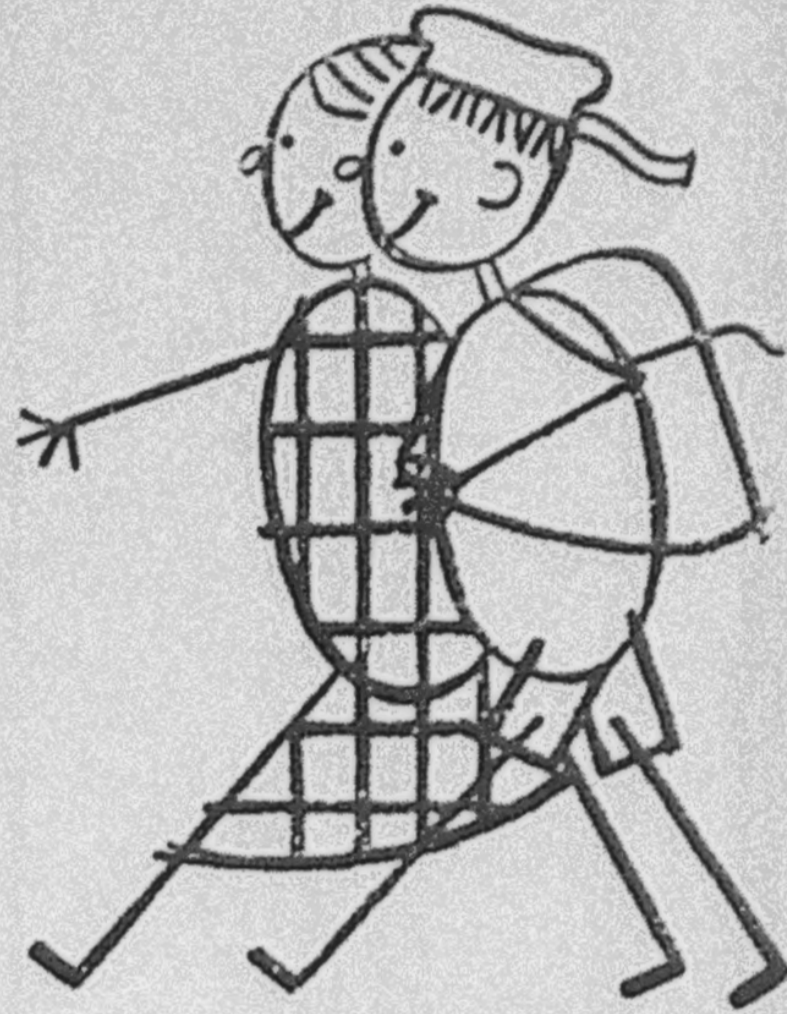
W związku z zarządzeniami Senatu w gdańskim organie narodowo-socjalistycznym „Danziger Vorposten” z dnia 26 sierpnia ukazała się notatka, zawierająca szereg nieścisłości i świadomych przekręceń. W szczególności pismo to twierdzi, jakoby chodziło w danym wypadku o dzieci pochodzenia niemieckiego, których rodzice zostali skłonieni — wbrew swym przekonaniom — do posylenia ich do szkół polskich. Dla każdego znajomego bliżej stosunki gdańskie oczywistym jest, iż twierdzenie to jest złośliwą ironią. Sam fakt, że policja

przemocą zabiera dzieci z domów polskich rodziców i odprowadza je do szkół niemieckich,

że rozgrywają się przy tym dramatyczne sceny, że rodzice zamykami są w więzieniu, wskazują na śmieszność twierdzeń „Vorpostena”. Któż uwierzy, że Niemców gdańskich trzeba drogą aresztowań, mandatów karnych i represji policyjnych zmuszać do posylenia dzieci do szkół niemieckich. Absurdalność tego rodzaju twierdzeń wskazuje wyraźnie na złą wolę organu narodowo-socjalistycznego.

Poza faktyczną stroną wydarzeń i uczuciami, jakie budzić one muszą u polskiego czytelnika, interesującym byłoby wyjaśnienie kulisy powyższych wydarzeń. W czym interesie leży w chwili obecnej zaostrenie stosunków polsko-gdańskich i podkopywanie możliwości harmonijnej współpracy? Czy jest to robota zakreślona na dłuższą metę i inspirowana z zewnątrz, czy też dzieło grupki nieobliczalnych i krótkowzrocznych fanatyków partyjnych, którzy — jak to już często-kroć bywało — potrafili narzucić swą wolę bardziej umiarkowanym czynnikom licytującym się w nienawrości wobec wszystkiego co polskie. W najbliższym czasie postępowanie władz gdańskich dać musi odpowiedź na to pytanie. A. M.

obuwie szkolne

- Pantofle gimnastyczne wg. przepisu Minist. W. R. i O. P. w. 27-30 w. 31-34 1³⁰ w. 35-40 1⁵⁰ w. 41-45 1⁰⁰
- Szkolne pantofle filcowe kolor granatowy w. 31-34 1⁵⁰ w. 35-41 2⁻
- Półbutki dziewcz. i chłop. brązowe i czarne, szpilkowe, praktyczne i trwałe oraz całe reklamowe sportowe brąz. w. 27-30 8⁹⁰ w. 31-35 10⁹⁰ w. 36-40 12⁹⁰
- Pantofelki do wiązania brązowe boksowe obcas 1/2, słupk. igrabne i praktyczne w. 35-40 12⁹⁰

Szkolne pończochy macco i fil d'ecosse st. 1⁻ 1²⁰ 1⁵⁰

Dla młodzieży szkolnej, otrzymały nasze oddziały i w tym roku kalendarze i podręczniki szkolne 1937/38. w nowym ulepszonym wydaniu.

KATOWICE, św. Jana 1 - CHORZÓW, Wolności 18
SOSNOWIEC, 3-go Maja 23

Dżungla partyjno-polityczna

w której burszują komuniści

Oto kilka notatek wyjętych z różnych uzienników, a jakże jaszkrawo ilustrujących odrodkowe, anarchizujące działanie nieuczciwych i nieodpowiednich polityków.

Front Morges

A u nas w pierwszym rzędzie rewelacja o „Frontie Morges”.

„Dziennik Poranny” ogłasza artykuł o planach grup politycznych, które określa się nieraz nazwą „Frontu Morges”. Dziennik przypomina, że dwie grupy tego „frontu” zapowiedziały na czas najbliższy swe kongresy. Kongres Chadecki odbędzie się już 29 sierpnia w Warszawie, po nim zaś zbierze się kongres Narodowej Partii Robotniczej.

„Nie ulega wątpliwości, że istnieje poważna tendencja w obu tych grupach do złączenia się. Inna rzecz, że obie organizacje są słabe, że mają jakieś znaczenie polityczne tylko w województwach zachodnich.

Według „Dziennika Porannego”, po zjednoczeniu obu stronnictw nastąpiłoby zjednoczenie pokrewnych im organizacji zawodowych, jak ZPP, Stow. Chłopskie, Robotników, Chłopskie Zjednoczenia Zawodowe itp. W następnym etapie zostałyby złączone różne związki kulturalne

W ten sposób powstałaby wielka nacjonalna, rozporządzająca dużą dynamiką, potężnymi środkami materialnymi.

Ustawiliśmy się zaś między Stronnictwem Narodowym a Stronnictwem Ludowym, mogłaby łatwo doprowadzić jeśli nie do rozbięcia to do poważnego osłabienia tych obu partii politycznych.

Takie są marzenia autorów koncepcji „Frontu Morges”!

Plan połączenia obu „centrowych” stronnictw istnieje od dłuższego czasu i zwolennikiem jego jest zapewne p. W. Korfański z „D. D.”, jak i p. Popiel z NPR. Ale rokowania się nie odwołują. Lada widocznie, czyż nie na najbliż-

szych kongresach przyjdzie do formalnego zjednoczenia.

Rewelacja ukraińska.

W czołowym codziennym organie ukraińskim we Lwowie pt. „Dilo” ukazał się wczoraj artykuł pt. „Przeciw demagogii ludowców”, w którym czytamy co następuje:

„Od 15 bm., kiedy to polscy ludowcy obchodzili „dzień polskiego czynu” i przy tej sposobności wysunęli pod adresem rządu kilka politycznych postulatów, po wsiach ukraińskich zaroiło się od polskich agitatorów chłopskich, którzy nawskroś demagogicznymi hasłami usiłowali zjednać ukraińskich chłopów do swojej czysto politycznej akcji. Po większych i mniejszych miastach Wsch. Małopolski jeździł many demagog z partii

ludowcowej, ks. Panaś, i na wiecach przelewa łyz krokodyla nad ciężkim położeniem wszystkich chłopów. „Ukraińscy chłopci mają prawo kupować ziemię podczas parcelacji tak samo, jak polscy” — woła ks. Panaś, na wiecach we Wsch. Małopolsce. „Jednocześnie się wszyscy chłopci razem, bo nie ma ani polskich ani ukraińskich chłopów, są tylko chłopci; wtedy wasze położenie polepszy się — zapewnia ks. Panaś i inni ludowcy”. Następnie „Dilo”, rozwinięszy swój pogląd na sytuację, pisze dalej:

„Społeczeństwo ukraińskie nie przyłącza się do wiadomej akcji polskich ludowców w Małopolsce. Nie weźmie się ono na transparenty z napisami „Niech żyje Ukraina”, które nieśli ludowcy w Jaworowie, jak i śpie-

wanie narodowego hymnu ukraińskiego Chłop ukraiński instynktownie odczuł, że za plecami ludowców kryje się ręka agitatora komunistycznego, który za pomocą takiej inscenizacji chce przyciągnąć chłopów do „wspólnego chłopskiego frontu”.

Cytujemy „Dilo” na razie bez żadnych dalszych komentarzy, tym bardziej, że sprawa nieprawdopodobnej metody, zastosowanej przez ludowców właśnie we Wsch. Małopolsce dla zmobilizowania akcji przeciw porządkowi w państwie, jest tak potworna, że będzie wymagała — łącznie z resztą spraw — osobnego omówienia.

Komunistyczna łapa.

„Wieczór Warszawski” ogłasza znamienne odczytanie wydaną przez Komunistyczną Partię Polski do PPS. Odczyta ta brzmi następująco: „Towarzysze z PPS., Robotnicy ze Związku Zawodowych!

Wście świdomy, czołowy oddział własnej klasy, własnego narodu. Nie okryjcie się hańbą wobec braci chłopów, wobec własnej klasy. Stańcie w pierwszych szeregach. Z Wami stanie cały obóz demokratyczny.

Niezwłocznie na fabrykach, warsztatach w związkach zawodowych, uchwalajcie strajk, żądajcie od zarządów swoich kierownictw i delegatów proklamowania go. — Wszyscy do wieców i demonstracji.

Przecz ze zdradą we własnych szeregach. Opornych i technicznych wodzów zmusimy do walki, lub staniemy do niej wbrew im, a wraz z całym ludem”.

Odczyta to potwierdza czynną rolę komunistów, w czasie ostatnich wypadków.

Istnieje w Polsce jeszcze dużo warcholstwa, nieodpowiedzialności politycznej, zewnątrzpartyjności partyjnej. W tej dżungli nasuwają i machinacjami kierują agitatorzy komunistyczni.

Mussolini i gen. Franco

Wymiana serdecznych depeesz

Szef sztabu generała Franco skierował do Mussoliniego telegram w którym powiada między innymi:

„W chwili wejścia dzielnych legionistów do Santanderu, którzy w bratnim koleżeństwie z wojskami narodowymi wywalkyli dla kultury zachodniej i przeciw barbarzyństwu bolszewickiemu jedno z największych zwycięstw w tej wojnie, muszę wyrazić mój szczerzy podziw dla odwagi i zręczności, z jaką te oddziały przeprowadziły ofensywę”.

Mussolini odpowiedział następującym telegramem: „Cieszę się szczególnie, że oddziały legionistów włoskich w dziesięciu dniach ciężkich walk znacząco się przyczyniły do zwycięstwa pod Santanderem i że ten przyczynic zna-

lazł uznanie dzisiaj w pańskim telegramie”. Dowódca ochotników włoskich w Hiszpanii wysłał telegram do Mussoliniego, w którym powiada, że wszyscy legionści są dumni z zanieśnięcia ideałów ojczystych do Hiszpanii, gdzie walczyli i zwyciężyli w imieniu i dla większej chwały Włoch faszystowskich i w imieniu cesarza i króla i Mussoliniego.

W odpowiedzi na ten telegram wypowiedział Mussolini swe pełne uznanie dla czynów ochotników i oświadczył, że Włochy są dumne ze swych wojowników hiszpańskich.

Poza tem Mussolini otrzymał od dowódcy „czarnych koszul” gen. Teruzziego telegram, który powiada, że „czarne koszule” w najbardziej bohaterki sposób spełnili swój obowiązek i rozkaz Mussoliniego.

Wieści z nad Styru

Tam, gdzie ks. Ziemowit założył pierwszą parafię łacińską

Na wschód od Bugu, w najdalej na północ wysuniętej części woj. tarnopolskiego, gdzie przed wojną światową przechodziła granica austriacko-rosyjska, a dziś biegnie granica wojew. leży powiat Radziechowski i Brodzki, oddzielone od siebie powoli płynącym Styrem.

Kraj spokojny, cichy, lekko pofalowany z ziemią dość urodzajną i znaczną ilością sadów, przecinają dwie linie kolejowe: Lwów — Brody — Dubno, oraz Lwów — Stojanów — Łuck.

W kacie tym, który się określa mianem t. zw. „galiicyjskiego Wołynia” — mieszka lud spokojny, pracowity, muzykalny w szeregach gęsto zaludnionych osad, wiosek i miasteczek, świadczących dowodnie, iż przynależność tych ziem do Polski udokumentowana jest krwią polską obficie w ciągu dziejów tu przelaną. Wymienić należy:

Nad Bugiem leżąca Kamionka Strumiłowa, miasto powiatowe, ośrodek handlu zbożem dla tej części Wołynia również powiatowe miasto — Radziechów, własność hr. Badenich odgrywających niegdyś tak wielką rolę w polityce b. Austrii, tuż obok leżący Witków Nowy ze szkołą roniczą, gdzie w kaplicy obok kościoła spoczywają zwłoki Gertrudy Komorowskiej, bohaterki poematu Malczewskiego „Maria”, dalej ku wschodowi mamy Łopatyn, dawną posiadłość Zamoykich, którzy spoczywają w podziemiach łopatynskiego kościoła. Tu fundował książe Ziemowit pierwszą w tych stronach parafię łacińską, po bitwie pod Grunwaldem. Tu w kościele parafialnym, zbudowanym przez kasztelana Choloniewskiego, jest cudowny obraz Matki Boskiej, słynny na całą okolicę; tu leży na cmentarzu bohater powstania 1861 r. generał Józef Dwernicki, a obok niego śpi snem wiecznym 135 polskich żołnierzy, którzy zginęli w 1920 r. w walce z kawalerią Budiennego. Bawił bowiem w Łopatynie w sierpniu 20 r. ze swoim sztabem, mieszkał w moim domu i omal nie wpadł w ręce naszych wojsk; 15-go bm. z okazji święta Wniebowzięcia Matki Boskiej i, dorocznego odpustu, urządziliśmy piękny obchód „Cudu nad Wisłą”.

Dalej nad Styrem leży Stanisławczyk, gdzie w czasie walk w 1920 r. zginął syn znakomitego malarza Włodzimierza Tetmajera, bardziej na pń. również nad Styrem Szczurowice, gdzie w czasie wojny, wojska austriackie wysadziły w powietrze kościół fundowany przez króla Jana Kazimierza, Beresteczko, gdzie tenże król stoczył w 1651 r. zwycięską bit-

wę z nawałą tatarsko-kozacką i gdzie do dziś dnia z tych czasów jest olbrzymia mogiła — Toporów — miasteczko dziś podupadłe znane z „Ogniem i mieczem” — (tam przemiósł wiadomość Skrzetuski przekradłszy się z Zbaraża) — na wschód miasto powiatowe Brody, ruchliwe centrum handlowe z zamkiem Koniecpolskich Olesko i Podhorce, obok siebie leżące z dwoma zamkami, gdzie się urodził i wychował król Jan III Sobieski i wreszcie Podkamień nad Ikwą z dużym klasztorem Dominikanów.

Przez całe te strony przeszła zawierucha wojny światowej, inwazja ukraińska w 1919 r. i najazd bolszewicki.

Ala! zaledwie zagasa wojenna pożoga, odżyła po wszystkich przejściach i kata-

strafach wyteżona polska praca i kultura dla zablźnienia ran wojennych.

Duża z tych stron była i jest emigracja do Kanady, Argentyny, Brazylii, a nawet Paragwaju, bo przecież żadnego przemysłu tu nie było i nie ma.

Rusini (są tu bowiem t. zw. ukraińcy i starorusini) wykazują wielką zapobiegliwość w rozbudowie sklepów i spółdzielni rolniczo-handlowych, nasze polskie społeczeństwo za to znakomicie zdało egzamin z ofiarności społecznej przez zorganizowanie we wszystkich osiedlach kolonij i półkolonij dla dzieci, aby odzyskać im dusze polskie, któreśmy w tych stronach z powodu braku kościołów stracili.

Dwie zwłaszcza organizacje przysłu-

żyły się w bieżącym roku w organizowaniu kolonij — a to: Tow. Szkoły Ludowej (zbliżone ideowo do Polskiej Macierzy Szk.) i Związek pracy Obyw. Kobiet.

Ogromnie bolesnym doświadczeniem dla tych stron była w ciągu kilku ostatnich miesięcy śmierć pięciu zasłużonych kapłanów, którzy zmarli w krótkim odstępie czasu po sobie. Wymienię dwóch z nich: proboszcza w Łopatynie ks. kan. B. Szafrzyńskiego, rodem z dalekiej Warmii, odznaczony złotym krzyżem zasługi i proboszcza brodzkiego i dziekana, ks. H. Kozaczewskiego — ofiarnego działacza społecznego.

Powoli toczy swe fale Styr — cicho, bez większych wstrząsów plynie odtąd życie na tutejszych kresach. We wspólnym zgodnym wysiłku pracuje rolnik, ziemianin i urzędnik nad podniesieniem i umocnieniem polskości.

Dr. A. B.

Europejczyk w Tokio... czuje się jak na wsi

Korespondencja własna „Kurjera Zachodniego”

Tokio w sierpniu.

Sześć milionów ludzi mieszka w Tokio. Większość domów jakońskiej stolicy to lekkie, drewniane budowle, rzadko wyższe nad 2 piętra.

To też Tokio zajmuje największą przestrzeń wśród metropolii świata.

Nazwy ulic, poza główną arterią komunikacyjną nazwaną „Ginszu” w dzielnicy handlowej budowanej na sposób amerykański w Tokio nie znane. Ulice podzielone na bloki mają swe numery, w których ani Japończyk a ni Europejczyk wyznać się nie może. Dziesiątki domów mają ten sam numer bloku i tę samą liczbę porządkową. W innych miastach Dalekiego Wschodu istnieją t. zw. dzielnice europejskie. W Tokio, domy budowane na sposób zachodni rozrzucone są we wszystkich dzielnicach i są własnością młodych zeuropeizowanych Japończyków, którzy lepiej czują się w murem domach, niż w starożytnych drewnianych pałacach. Na zewnątrz taki „europejski” dom wygląda solidnie, jakby budowany był z kamienia.

Spróbujmy jednak w ścianę wbić gwóźdź — rozsypie się nam pod uderzeniem młotka.

Okazuje się, że cegły użyte do budowy tych domów to prasowany piasek. W domach takich panuje w lecie okropny upał, w zimie zaś dotkliwy chłód. A jednak ten sposób budowy nie zmieni się, ze względu na częste trzęsienie ziemi, na jakie narażone są wyspy japońskie.

Lekki budulec jest w razie katastrofy mniej niebezpieczny. Ściany rozpylają się jak piasek, nie zagrażając zbyt wielko życiu ludzkiemu.

Podziwiane często na zdjęciach tokijskie drapacze chmur, ciężkie betonowe gmachy, budowane na sposób amerykański i tylko z grubsza, że tak powiemy, dostosowane do japońskiego stylu, znajdują się w dzielnicy handlowej zwanej po japońsku Maruncuszi. Niektóre z tych gmachów przetrwały trzęsienie ziemi w 1923 roku. Wieczorem, gdy na ulicach tej dzielnicy, a zwłaszcza na głównej arterii „Ginza” zapłonęły neonowe reklamy europejczyk, czy Amerykanin czuć się może tu jak u siebie.

Ale to już wszystko co może mu przypominać jego ojczyznę. Poza tym Tokio jest miastem najbardziej ekskluzywnym na świecie. Stolica Japonii jest dla Japończyków. Wszystko dostosowane tu do zwyczajów i trybu życia japońskiego. O cudzoziemców, których liczba wynosi kilkanaście tysięcy, nikt się tu nie troszczy. Niech się urządzają jak chcą, byle to nie wykraczało poza policyjne przepisy. Europejczyk przywykły do nocnego życia będzie się nudził w Tokio.

O godzinie 10 wszystkie teatry i kina zamykają. O 11 6-milionowe miasto śpi.

Japończyk jest pracowity, wstaje wcześnie, pracuje intensywnie przez cały dzień i kładzie się wcześniej spać. Co robią przywykli do nocnego życia Europejczycy?

Idą albo do klubu albo do klubu z nudzą się w holu hotelu Imperial, siedzibie przedstawicieli rasy białej. Klub międzynarodowy, zorganizowany i prowadzony jest na sposób angielski.

Anglosasi czują się w tej atmosferze klubowej doskonale. Francuzi, Niemcy i inne nacje białe nudzą się. Jedynym klubem, gdzie można było nocą się zabawić był do niedawna jeszcze klub amerykański. Odkąd jednak policja zabroniła urządzać w klubie wieczory taneczne, jedyń w nim stał się nudny, jak w klubie międzynarodowym.

W Tokio można tańczyć w niewielu tylko lokalach publicznych i tylko z jedną z kilkuset gejsz,

którym wolno wykonywać funkcje for-danserki w tych lokalach. Z chwilą, gdy muzyka przestaje grać należy podziękować partnerce i oddalić się.

Policja tokijska surowo przestrzega zasad moralności. Ogólnie ustaro się przekonanie w Europie, że czerwiec jest w Japonii miesiącem deszczów, w lipcu i sierpniu natomiast panują szalone upały. Pewien starszy już pan, który bawił 40 lat w Japonii, twierdzi, że deszcze padają tam od 1 stycznia do 31 grudnia. Nie wiem czy tak jest w istocie. W tym roku w każdym razie czerwiec był stosunkowo mało deszczowy, upały zato panowały, jak na japoński klimat, nieznośnie. Gdy Japończyk narzeka na upał, to, jak twierdzą doświadczeni białacy w strefie tropikalnej, w tym samym czasie panuje na Jawie miły chłodek. — Japończyk należy do ludzi praktycznych. Od Francuzów przejął on mądrą zasadą, że

„kto się kępuje, jest kępowany”.

To też w dni upalne ściąga ze siebie wszystko, za wyjątkiem jednego: grubej, wełnianej opaski brzuszej. Na ulicy zobaczyć można w dni upalne wielką różnorodność stroju. Rybak, sprzedający swój towar, zdarł ze siebie wszystko, zachowując jedynie b. krótkie spodnie. Sklepiarz jest nieco więcej dystygowany; do takich krótkich spodenek nosi jeszcze cienkłą białą marynarkę. „Makler”, którego spotykam codziennie w tramwaju, nosi wełniany ciemny żakiet, pod nim rozpiętą zupełnie kamizelkę. — Wieczorem każdy Japończyk w Tokio biedak, czy milioner nosi cienkie bawełniane kimono zwane Yakasa. Co robią w dni upalne Europejczycy?

Siedzą przeważnie w dusznych salach Imperial Hotel, spoglądając tęsknie ku wentylatorom, obracającym się leniwie i zapijają whisky and soda.

W salach Imperial zbiera się cała kolonia białych, w której głos stanowią dziennikarze. O nich jednych zatroszczyły się władze japońskie, stwarzając im w gmachu oficjalnej agencji wszystkie dogodności potrzebne dla wykonania ich zawodu. Od czasu zaostrowienia się konfliktu na Dalekim Wschodzie wielu dziennikarzy w ogóle nie wychodzi z agencji. Po cóż zresztą. Tam odbija się doniosły oddech życia, którego w Tokio poza tym nie ma wcale, w zrozumieniu europejskim oczywiście.

(skł).

ADAM POMIAN-KRUSZYŃSKI

Żegiestów szaleje -- a deszcz sobie leje...

(Korespondencja własna „Kurjera Zachodniego”)

Parta doliny Popradu, jakim niewątpliwie jest Żegiestów-Zdrój — w tym roku pozazdrości sławy rozhasanej Krynicy i idąc w jej ślady — rozszalał się na dobre. Zaledwie bowiem człowiek wysiadł z pociągu, wtykają mu w rękę mówiące zawiadomienie: „Wielki Reunioń towarzyski” — „Derby w Żegiestowie” — „Panie dżokajami”.

A to piękna historia... to niby my brzydza połowa pki mamy być dojeżdżani... w charakterze rumaków i to dlatego, że się przyjeżdża na wypoczynek...

Ha, trudno! Widziałem jednego później „rumaka”, który miał ową, nakarmioną obficie monopolem krynim, istotnie robił bardzo bokami...

Za dwa dni atrakcja nie była jaka — koncert Jerzego Gardy, a po koncercie raut towarzyski z pełnym dekoltem i pompami gdzieś niedaleko. Na poprawiny dnia następnego beneficja pożegnałny orkiestra zdrojowej, na którym to odeśles następowala właśnie zmiana warty. I znów bładę świt nie miał cywilnej odwagi, by wtargnąć na balową salę Domu Zdrojowego i rozpedzić rozhabowanych kuracjuszy.

Pomyślałoby w tym miesiącu, że i nas stał na beneficju urzędowym beneficju bridżowym dla mecenasa I. z Warszawy, który już nazajutro wyjeżdżał z Żegiestowa. Pewien bardzo uszczędniony generał B. Cewszans towarzyskiej rozmowy o interesach bridżistów uważa za karę-

godne marnowanie czasu) proponował, by wychodzący partnerzy przesyłali się obok na kąpiące, tak by do pociągu warszawskiego mógł zgrać 48 robaków. Był w tej partii jeden optymistą (właściciel wspaniałej limuzyny), którego ambicją było wygrać na obmycie swej zabłoconej maszyny — od 3 tygodni to mu się jednak nie udawało — mecenas natomiast po całonocnych zmaganiach wygrał na tragarza ale tylko w Żegiestowie. W Warszawie familia go przecież wykupi.

Dziś na odmianę jest noc japońska z chórem dońskich kozaków. Onegdaj gościł słynny chór Dana.

I tak w kółko. Wszystkie te szaleństwa oczywiście organizuje niezłomny inicjator dyrektor Krukierski, który potrafi nie tylko umilknąć przy swym gościu, ale udostępnić przeprowadzenie kuracji na nadzwyczaj dogodnych warunkach. Obecnie bowiem w sezonie III ryczałt 3 tygodniowy obejmujący mieszkanie, w willach zakładowych i 10) kąpieli można już dostać w cenie od 62 złotych. Utrzymanie średnio 3.50—4 zł., czyli 3-tygodniowy pobyt można opędzić 140 złotymi, co nie przekracza możliwości budżetowych nawet średnio zarabiającego kuracjusza, dla którego jednak wpływ pobytu w Żegiestowie wydatnie na wzmożenie organizmu i poprawę samopoczucia — w pozostałych miesiącach roku — da się zauważyć.

Wyjątkowo malownicze położenie Żegiestowa

tuż nad Popradem, z jego wspaniałymi kąpielami rzeczny, źródłem Solinka po czeskiej stronie, z którego jednak letnicy bez ograniczeń mogą korzystać — czynią to zdrojowsko równorzędny co do wartości leczniczych, a przed — nowym co do malowniczości położenia. Oprócz kąpieli mineralnych i borowinowych, są jeszcze dwa inne źródła Anny i Andrzeja, ten ostatni b. skuteczny podobno na wzmożenie — energii, stanowiącej sens życia.

Trzeba wreszcie usprawiedliwić drugą część tytułu.

A więc rzeczywiście sprawiedliwie lało przez cały prawie sierpień, co jest niemiłym stwierdzeniem dla tych, którzy w tym czasie tu bawili, teraz jednak wreszcie się wypogodziło i zanosi się na piękną, naszą słoneczną jesień, tak że ci, którzy przyjadą na wreszcie maja urlop mrowanie pogodny.

Żegiestów dotknięty jest również wszechświatową chorobą — bridżomania. Na kuracji się to jednak nie odbija i w dużym stopniu wpływa jedynie na krzewienie życia towarzyskiego w zdrojowsku.

Zainteresowanych pod każdym względem odsyłam do zarządu który wszelkimi informacjami chętnie służy — nie wyluczając nawet stałego pogotowia bridżowego, które na wysokości 550 m. ponad poziom morza położonego Domu Zdrojowego — stale jest czynne i czeka na trzech — bez czwartego.

NA MARGINESIE

Proces Fleischerowej

Na marginesie procesu Fleischerowej, która przed kilku laty założyła sobie poprostu biuro interwencyjne pisze krakowski „I. K. C.” na temat rozpanoszenia się specyficznego rodzaju psychozy protekcyjnej:

Protekcja stała się umorą Polski od zarania jej niepodległości i że nie robi się nic, ażeby tę anomalię usunąć i oczyścić atmosferę w naszym kraju, zatrutą jadem stosuneczaków, protekcyjek, elity, i t. d.

W tej właśnie niezdrowej atmosferze mogło powstać biuro Parylewiczowej i Fleischerowej, będąc niejako koniecznością życiową dla wielu ludzi, skądinąd porządnych i uczciwych, którzy wyczerpawszy wielkie możliwe środki, aby załatwić swe sprawy, nie kolidujące zupełnie z kodeksem karnym (n. p. przenosiny) udawali się wreszcie do „pani prezesowej”, wierząc, że jej jedno słowo, jako żony wysokiego dygnitarza, więcej znaczy, niż setki pliki załączników. Są bowiem pewne nazwiska, które stały się niejako tarczą, poza którą można sobie spokojnie stać i drwić z prawa, a nawet grozić tym, którymy się to nie podobało. Przed tą dyktaturą nazwisk korzą się urzędnicy, prezesi przedsiębiorstw, grube i cienkie ryby, nie chcąc wywoływać wilka z lasu. Niejednokrotnie te sławne osobliwości, noszące znaną i groźne nazwiska, nie wiedzą nawet, że wbrew swojej woli odgrywają rolę strażaków, powołani do tej niezaszczytnej pensji przez różnych kombinatorów lub małomiasteczkowe wielkości, chcące zaimponować znajomością.

— Już ja wam pokażę, ja się poskarżę panu X. (tu pada groźne nazwisko), z którym jestem na wy, a wtedy zobaczycie!

Na takie diotum ludzie milczą, nabierają wody do ust i uśmiechają się służalczo. Bo poco z takim zadzierać?

Z drugiej strony człowiek, o którym wiadomo że ma stosunki, choćby nawet urojone, jest poprostu zasypywany różnymi listami i zamęczany wizytami o protekcję.

— Wystarczy, jak pan napisze dwa słowa, a już będzie miał posadę — prosi matka obiecującego Gucia.

— Proszę zatelefonować do preresa, a będę przyjęta do fabryki — żebrze młoda panienka.

— Proszę pomówić z panami z Ubezpieczalni, a wysła mnie do Krynicy — molestuje inny petent, chory na serce.

I tak w koło Macieju, cały dzień. Ja jestem szarym, skromnym człowiekiem, a już te ciągłe prośby o protekcję zatrąły mi życie. A cóż dopiero mówić o ministrach, generalnych, czy innych wojewodach. Kto tylko żyje, chwytają się ich płaszcza, aby dostać się do raju. Nie pomogą żadne tłumaczenia, bo petent ma zawsze jedną odpowiedź: jak pan tylko będzie chciał, to pan to zrobi. Przy takiej protekcji... nie odmówią, nie osmiał się odmówić.

Walka w Polsce z tą psychozą jest beznadziejna, aż do chwili, gdy przestanie się ludzi

segregować według przynależności partyjnej, powinowactwa i koterii, a będzie się ich oceniało według kwalifikacji zawodowych i moralnych.

Felietonista I. K. C. na wstępie powiada, że „nie robi się nic, aby tę anomalię usunąć”. Wydaje się nam, iż zarówno proces Fleischerowej jak i wyższych urzędników skarbowych w Warszawie jest dowodem, że można jeszcze coś zrobić w sprawie usunięcia anomali niezdrowego protekcyjizmu. Oba procesy są otwarciem drzwi do zatęchłych zakamarków naszego życia i generalnym wietrzeniem spowoduje niewątpliwie osłabienie psychozy protekcyjizmu.

Z pełnymi prawami szkół państwowych (kat. A)
PRYWATNE GIMNAZJUM MĘSKIE
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
 z wydziałami: humanistycznym i przyrodniczym
 im. St. Wyspiańskiego Zrzeszenia Rodzielskiego
 w Sosnowcu, ul. Dziewicza 4, tel. 61396

przyjmuje zapisy do wszystkich klas gimnazjum i I-ej klasy liceum. Kancelaria szkolna czynna codziennie w godz. od 10 do 14-ej. Egzamin wstępny do kl. I-ej gimnazjum i liceum rozpoczyna się 1 września o godzinie 9-ej rano. Dyrekcja

RONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

Niedziela

29
Sierpień

Święci św. Jana Chrzciciela
 Słowiański: Racibora
 Słońca wsch. 4.42, zach. 18.31
 Księżyca wsch. 22.6, z. 13.58

HISTORIA PODAJE:

1526 Kleska Węgrów pod Mohaczem, w której ginie Ludwik II Jagiellończyk.
 1656 Wyparcie Szwedów z Krakowa.
 1755 Urodził się gen. J. H. Dąbrowski.
 1919 Zawieszenie broni z Ukraincami.

PRZYŚLOWIA:

„Nie jak się kto rodzi,
 Ale jak się obchodzi”.

AFORYZMY:

Pragnienie posiadania pieniędzy, by nie robić — jest obrzydliwe.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Zabronione szczęście”
 PATRIA: „Klub kobiet”
 EDEN: „Krwawe perły” i „Biały Tarzan”.

× **PODZIĘKOWANIE.** Koło opieki i dyrekcja państw. gimnazjum im. B. Prusa w Sosnowcu składają serdeczne podziękowanie zarządowi Huty Bankowej w Dąbrowie Górniczej za ofiarowane łaskawie materiały budowlane, potrzebne do remontu szkoły, czym w sposób wydatny zarząd Huty przyczynił się do skutecznego koniecznych adaptacji.

× **POŻEGNANIE KS. WIKAREGO W NIWCE.** Po dwuletnim pobycie opuścił Niwkę dotychczasowy wikariusz ks. mgr. Zygmunt Całusiński, przenosząc się do Zawiercia na stanowisko profesora. Ks. Całusiński w czasie swego stosunkowo krótkiego pobytu w Niwce pozyskał sobie ogólną sympatię miejscowego społeczeństwa, to też z żalem go żegnano, życząc powodzenia na nowej placówce.

× **WYCIECZKA DO WARSZAWY — STUDENTÓW** zostanie zorganizowana dn. 3 września. Wyjazd nastąpi wieczorem z Sosnowca o godz. 0.19. Wycieczkę poprowadzi kol. Jan Horwatt-Bożyczko. Zapisy na wycieczkę przyjmują w poniedziałek, wtorek i środę w Sosnowcu kol. Alina Zahorska, 3-go Maja 17, (14—15), w Dąbrowie w składzie apt. Z. Jackowskich i w czwartek na dworcu w Sosnowcu między 16—17; przy zapisach należy okazać legitymacje ważne na rok 1936-37.

Teatr w Katowicach

„GDZIE DJABEL NIE MOŻE...”
 NIEWIAROWICZA

1-szą premierą sezonu 1937-38 Teatru im. St. Wyspiańskiego w Katowicach w dniu 1 września br. będzie ostatnia nowa komedia polsk. repert. sztuka Romana Niewiarowicza „Gdzie djabł nie może”. Komedia ta, która znalazła się na afiszu wszystkich teatrów polskich, zdołała przebić publiczność, zwrócić uwagę wadząca, zabawną akcją jak i niezwykle dowcipnymi zwikłaniami. Polski autor może śmiało konkurować z francuskimi, i węgierskimi mistrzami, w tworzeniu lekkich komedii. Autor — doskonały aktor zarazem, stwarza w swej sztuce znakomite role popisowe dla aktorów. W naszym Teatrze główne postacie sztuki odtwarzają pp. Grzębska, Wasilewski, Górski, oraz Aleksandrowiczówna i Brandt. Reżyseria p. Dr. L. Pobóg-Kielanowskiego. Oprawa sceniczna art. mł. J. Jarnutowski-go.

Premiera odbędzie się w środę, dnia 1 września o godzinie 20-tej.

Zarząd Tow. Przyj. Teatru im. St. Wyspiańskiego w Katowicach zawiadamia, że przedłużenie ważności legitymacji członkowskich i wydawanie członkom T-wa bonów zniżkowych, uprawniających do 50 procent ulgi przy zakupie biletów wstępu na przedstawienie Teatru im. St. Wyspiańskiego w Katowicach jak również zapisywanie nowych członków Towarzystwa odbywać się będzie codziennie za wyjątkiem dni przedświątecznych i świątecznych w czasie od 30 sierpnia do 17-go września 1937. W godzinach od 17—19 w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach przy ul. Jagiellońskiej na parterze, pokój Nr. 106.

Ze względu na trudności techniczne powyższy termin przedłużony nie będzie, wobec czego uprasza się członków T-wa o zgłaszanie się we właściwym czasie.

× **POŚWIĘCENIE LOKALU.** W dniu 28 bm. zostało dokonane przez ks. prefekta P. Głowale poświęcenie lokalu Wytwórni ciastek i wyrobów cukierniczych Braci Hyla, Sosnowiec, ul. Sucha nr. 2-e. Nowootwartej placówce — „Szczęść Boże”. 3719

× **PAŃSTWOWE KOEDUKACYJNE LICEUM HANDLOWE, Sosnowiec, ul. Orła 13,** przyjmuje kandydatów (ki) na wolne jeszcze miejsca. Szczegóły w sekretariacie, czynnym codziennie od 9 do 15-ej. Egzamin rozpoczyna się 31 sierpnia o godz. 9-ej.

× **WSTĘPNE EGZAMINY.** Dyrekcja Prywatnego Gimnazjum Koedukacyjnego im. M. Koparnika w Będzinie (pełne prawa szkół państwowych) podaje do wiadomości, iż egzamin wstępny do klasy I-ej rozpoczyna się dnia 1 września o godzinie 8-ej rano. 3690
 Dyrektor Adam Błażejewicz.

Warunki przyjęcia DO AKADEMII GÓRNICZEJ W KRAKOWIE

W roku szkolnym 1937-38 do Akademii Górniczej w Krakowie będzie przyjętych na rok I-szy: Wydział Górniczy 50 kandydatów, Wydział Hutniczy 50 kandydatów. W razie przekroczenia przez zgłoszenia kandydatów ustalonych liczb na obu Wydziałach odbędzie się egzamin konkursowy z przedmiotów: matematyki i fizyki.

Termin składania podań upływa z dniem 15 września 1937 r.

Termin osobistych zgłoszeń u pp. Dziekanów: 20 i 21 września 1937 r. Bliższych informacji w sprawie wymaganych załączników, zakresu egzaminu konkursowego, cpał itp. udzielają Dziekanaty (Kraków, al. Mickiewicza 30). Informacje można uzyskać listownie, w tym celu należy dołączyć znaczek pocztowy na odpowiedź.

Dla nowowstępujących kandydatów organizuje Stowarzyszenie Studentów Akademii Górniczej (Kraków, al. Mickiewicza 30) kurs przygotowawczy. Informacji udzielają wspomniane Stowarzyszenie. Początek kursu 9 września 1937 r.

× ŚLĄSKA SZKOŁA MUZYCZNA —

podaje do wiadomości swych uczniów i ich rodziców, że początek lekcji na bieżący rok szkolny rozpocznie się dnia 2 września br. dla tych uczniów, którzy się zapisali przed wakacjami oraz dla tych, którzy się do tego czasu jeszcze zapiszą. Zapisy dla nowowstępujących po wakacjach już się rozpoczęły i trwać będą przez cały m. wrzesień. Opłaty za naukę znacznie obniżono. — Wpisujący się do dnia 2 września zwolnieni są z opłaty wpisowej. Zapisy przyjmują sekretariaty: w Katowicach przy ul. Szopena 16 od godz. 10—13 i 15—18 codziennie, zaś w filii w Tarnowskich Górach przy ul. Zamkowej 3. we wtorki i piątki w tymże czasie. — Otwarte klasy: śpiewu solowego, muzyki kościelnej - organu, skrzypiec, altówki i fortepianu.

SZKOLNE PRZYBORY i Materiały Piśmienne

w najlepszych gatunkach i w wielkim wyborze po cenach przystępnych poleca

JÓZEF HŁAWSKI
 Sosnowiec, 3-go Maja 23
 Hurt i detal
 Żądajcie ofert.

× **ZAPISY DO SZKOŁY Powszechnej SS. Karmelitanek.** SS. Karmelitanek Dziec. Jezus prowadzą od paru lat, w Sosnowcu przy ul. Wiejskiej, wzorowo postawioną szkołę powszechną oraz przedszkole dla dzieci w wieku poniżej lat siedmiu. Wychowankowie szkoły mają zapewnioną troskliwą opiekę Siostr — wykwalifikowanych nauczycielek. Niskie opłaty umożliwiają nawet mniej zamożnym rodzicom skierowanie swych dzieci do szkoły SS. Karmelitanek. Zapisy przyjmowane są codziennie, w godzinach: 9—12 i 15-18.

× **ODDZIAŁ ZWIĄZKU DROBNEGO KUPIECTWA i Przem. Chrześc.** w Dąbrowie Górniczej, ul. Krótka 13 (obok Ogniska) zawiadamia swych członków, że w sekretariacie znajdują się druki do wypełnienia, celem ubiegania się o koncesje tytoniowe na następny okres czasu. Z uwagi na krótki termin pożądane jest najszybsze zwrócenie się

TO I OWO

Niewzruszony Szkot

Wkrótce po wystartowaniu wielkiego samolotu komunikacyjnego utrzymującego połączenie między Londynem i Szkocją, nastąpiła katastrofa. Oba motory przestały działać. Pilot nie mógł ryzykować lądowania. Pasażerom polecano wyskakiwanie ze spadochronem.

W przeciągu pięciu minut wewnątrz samolotu opuszczało. Pilot, który sam przygotowywał się do skoku, stwierdził z zadowoleniem, że wszystkie spadochrony rozwinęły się. Aparat znajdował się jeszcze na wysokości 1500 mtr. Dzielny lotnik policzył spadochrony w powietrzu inagle obejrzał się poza siebie z przerażeniem. Za jego plecami siedział sobie spokojnie Mac Patrick, znany i szanowany obywatel miasta Aberdeen (Szkocja). Miał wprawdzie spadochron na plecach, ale nie zdradził żadnych zamiarów wyskoczenia.

— Co panu jest? Skacz pan natychmiast — ryknął pilot — aparat cudem utrzymuje równowagę, ale schodzimy gwałtownie w dół. Za chwilę może być za późno.

— Skoczę dopiero wtedy, gdy mi pan zwróci pieniądze, które wydałem na bilet — odparł niewzruszony Mac Patrick.

Amerykańska reklama

Radia amerykańskie, które jak wiadomo, są prywatnymi przedsiębiorstwami, wysilają się na oryginalne reklamy. Onegdaj zapowiedział jeden ze speakerów w Nowym Jorku:

— Szanowni radiolubnie, uwaga! Teraz przez piętnaście minut nie będziecie absolutnie nie słyszeli. Zaprowadzimy wam mianowicie działanie bezgłośniejszej maszyny do szycia”.

Turyści

Kazio i Jasio wykorzystują urlop w ten sposób, że odbywają wycieczkę dookoła województwa.

Pewnego dnia przychodzą późnym wieczorem do małego miasteczka. Są śmiertelnie zmęczeni całodzienną wędrówką. Dostają pokój o dwóch łóżkach. Jasio rzuca się na łóżko w ubraniu, a Kazio kładzie się na ziemi.

— Czyś spał? — woła Jasio. — Czemu nie kładziesz się na łóżko? Na ziemi twardo i jutro nie będziesz mógł iść dalej ze zmęczeniem...

— Nie. Nie poleżę się do łóżka — mówi, z uporem Kazio.

— Dlaczego?

— Chodzi mi o robotę...
 — Ach, nie masz większych zmartwień? Co się dzieje, jakieś kłopoty, który tu po tobie będą mieszkać?

Górnicy polscy nie pojedą do Belgii

Otumanieni przez komunistów przyczynili się do cofnięcia rekrutacji

Ostatnio w prasie ukazała się wiadomość o zapowiedzi dalszej rekrutacji górników i pomocy górniczej do Belgii, przy czym rekrutacja odbyć się miała częściowo w Sosnowcu i Gdyni.

Tymczasem, jak donoszą obecnie z Belgii, rząd belgijski postanowił zrezygnować z dalszej rekrutacji robotników w Polsce; zapowiedziana na połowę września rekrutacja robotników została odwołana, na ich miejsce Belgia sprowadzi 3000 robotników z Czechosłowacji.

Powodem tej decyzji były strajki, jakie wybuchły wśród ostatnio sprowadzonych robotników bezpośrednio po ich przyjeździe do Belgii.

Z chwilą przyjazdu transportu do poszczególnych kopalni, grupa robotników oświadczyła, iż chce pracować wyłącznie w kopalni polskiej, która rzekomo ma się znajdować w okolicach Mons. Nie pomogły żadne tłumaczenia, iż w Belgii nie istnieje żadna „polska kopalnia”, robotnicy ślepo wierzyli kilku agitatorom komunistycznym, którzy podsycaли nastroje strajkowe.

W rezultacie dwie kopalnie w Zwarberg i Waterschei postanowiły nie zatrudniać więcej robotników polskich.

150 robotników zostało odstawionych do granicy niemieckiej, skąd odjechali już do Polski.

Dopiero wówczas robotnicy ci spostrzegli, iż padli ofiarą niesumiennej agitacji; z wielkim płaczem prosili o pozostawienie ich w Belgii, jednakże próby te nie odniosły skutku.

Stosunkowo szczęśliwie udało się grupie robotników, przydzielonych do kopalni Eysden, gdzie robotnicy szybciej spostrzegli się i nie poszli na lep hasel komunistycznych; z tej kopalni

wydalono z Belgii dwóch agitatorów: Marcelo Wierzbickiego i Stanisława Nowaka.

Wydarzenia te skłoniły rząd belgijski do zaniechania rekrutacji w Polsce i rozpoczęcia jej w Czechosłowacji.

W związku z tą przykrą dla nas sprawą wyrazić należy ubolewanie, że górnicy polscy, którzy już niejednokrotnie smutnie doświadczali na sobie „dobrodziejstw” komunistów, dalej idą na lep ich hasel i nawet na obczyźnie dają im posłuch, kompromitując tym samym ogół polskiego robotnika i uniemożliwiają uzyskanie pracy tym, którzy jej pragną.

Na razie trudno przewidzieć, czy na dalszą przyszłość sprawa emigracji robotniczej do Belgii zostanie uregulowana w sposób odpowiadający interesom Polski.

3595

Z prawami szkół państwowych

PRYWATNE GIMNAZJUM

LICEUM HUMANISTYCZNE ŻEŃSKIE

W. REPLIŃSKIEJ w BĘDZINIE

PRZYJMUJE ZAPISY

Kancelaria do dn. 31 sierpnia czynna Kolektaja 35, tel. 7.18.15—codziennie od g 10—13

Od dnia 1 września szkoła czynna we własnym gmachu UL. SIENKIEWICZA 17.

Egzaminy wstępne dnia 5 września. Niezamożnym ulgi.

Początek roku szkolnego w męskim gimnazjum kupieckim w Sosnowcu

Staraniem miejscowego kupiectwa otworzono w ubiegłym roku szkolnym gimnazjum kupieckie męskie Stow. kupców polskich w Sosnowcu, przy ulicy Brackiej 10. W bieżącym roku szkolnym otwarto klasy I i II.

Gimnazjum kupieckie męskie ma za zadanie przygotowywać wykwalifikowanych zawodowo pracowników dla życia gospodarczego przez teoretyczne i praktyczne kształcenie handlowe oraz przez wychowanie społeczno-obywatelskie. Czteroletnie gimnazjum kupieckie męskie przystosowuje nauczanie bądź do jednej lub kilku pokrewnych dziedzin handlu, przygotowuje swych absolwentów do pracy w administracji handlowej przedsiębiorstw gospodarczych. Świadectwo dojrzałości gimnazjum kupieckiego uprawnia do przejścia do liceum handlowego, a następnie do zawodowych szkół

akademickich oraz poborowym wstęp do szkół podchorążych rezerwy.

Kancelaria gimnazjum przyjmuje zapisy na rok szkolny 1937-38 w godz. 8—15.

Do I klasy gimnazjum mogą być przyjęci uczniowie, którzy złożą świadectwo z ukończenia 6 wzgl. 7 oddz. szk. powsz., conajmniej ukończą 13 lat, a nie przekroczą 17, wniosą 10 złotych wpisowego, 5 zł. za egzamin wstępny oraz złożą z wynikiem pomyślnym egzamin wstępny. Egzamin wstępny obejmuje zakres 6 oddziałów szk. powsz. pisemny z polskiego i arytmetyki z geometrią oraz ustny z jęz. polskiego.

Egzamin wstępny odbędzie się dnia 30 bm. o godz. 8 rano. Początek zajęć szkolnych dnia 3 września o godz. 8 rano.

Sąd grodzki w Sosnowcu w budynku po urzędzie pocztowym

Sprawa przeniesienia sądu grodzkiego w Sosnowcu z nieodpowiedniego budynku przy ulicy Kilińskiego do nowego lokalu została ostatecznie załatwiona.

Jak się dowiadujemy, sąd grodzki zostanie przeniesiony do budynku kolejowego przy ulicy 3 Maja, w którym poprzednio mieścił się Urząd pocztowy.

Ostatnio budynek ten oglądała specjalna komisja, która przeprowadziła jednocześnie rozplanowanie biur.

W budynku kolejowym po poczcie mieścić się będzie sąd grodzki, sąd pracy oraz biura sędziów śledczych.

3 września ma być rozpisany przetarg na prace remontowe, a przeniesienie sądu do nowego lokalu nastąpi jeszcze w końcu b. roku.

GŁOSY PUBLICZNE NOWE CZY STARE?

Mowa tu o książkach szkolnych. Za parę dni rozpoczyna się rok szkolny. W każdej rodzinie zaczyna się seria wydatków związanych z uczęszczaniem dziecka do szkoły. Wydatki te są mniejsze lub większe, zależnie od wieku dziecka.

Charakterystycznym jest, że zarówno w rodzinach zamożnych, jak i mniej zamożnych oszczędności robi się tylko na książkach.

Nie ma wypadku, aby dziecku kupowało się używaną odzież, używane buty czy używaną teczkę, ale kupuje się książki używane. Czy jest to słusznym

i pożądanym objawem? Sądzę, że nie. Są dwa momenty któreby powinny powstrzymywać rodziców od kupowania książek używanych.

Pierwszym i najważniejszym to jest moment psychologiczny.

Książka używana jest zazwyczaj brudna, poplamiona, pozakreślana, niejednokrotnie porozdzierana.

Pomyślmy tylko, z jakim uczuciem może się dziecko zabierać do nauki z takiej książki? Każde dziecko cieszy się nowością,

posiadanie nowej książki napędza je dumą,

Monografia Ziemi Olkusk. ZESZYT Nr. 11.

Ukazał się w druku zeszyt nr. 11 — Monografii Ziemi Olkuskiej. Na treść zeszytu składają się: końcowe dzieje Pilicy, historia parafii w Starej i Nowej Pilicy, kolegiaty miejscowej, opisy istniejących kościołów jak św. Piotra i Pawła, parafialnego, OO. Reformatów św. Jerzego, nieistniejącego św. Barbary, oraz ruin kościoła św. św. Stanisława i Walentego.

W tekście ilustracje ruin zamku w Smoleniu, dworku smoleńskiego, oraz dawnych murów i bastionów fortyfikacyjnych twierdzy pilickiej.

W tymże zeszycie rozpoczęto druk dziełojów raiasta Wolbromia.

Na „Helenie” i w „Feniksie” NIC SIĘ NIE ZMIEŃILO

Na kopalni „Helena” w Niwce strajk trwa w dalszym ciągu. Robotnicy przebywają w obrębie kopalni.

Również i w hucie „Feniks” w Będzinie sytuacja strajkowa nie uległa zmianie.

× BILETY SZKOLNE DLA UCZĄCEJ SIĘ MŁODZIEŻY. Tramwaje Elektryczne w Zagłębiu Dąbrowskim wpro-

wadzają z dniem 1 września rb. na liniach autobusowych: Będzin — Grodziec — Wojkowice Komorne i Sosnowiec — Piaski — Czeladź, miesięczne bilety szkolne dla uczącej się młodzieży oraz bilety tygodniowe. Bilety powyższe będą w sprzedaży w następujących kolekturach: Grodziec, księgarnia p. Ireny Badowskiej; Czeladź, księgarnia p. Cieśliński, Sosnowiec, Sklep Elektryczny Okręgowej.

× CENTRALNY ZWIĄZEK DETALICZNEGO KUPIECTWA CHRZEŚC. ODDZIAŁ W SOSNOWCU, przypomina swoim członkom o mającym odbyć się w dniu 29 bm. tj. w niedzielę o godzinie 15, w lokalu sekretariatu, ul. 3 Maja 22, zebraniu informacyjnym, na którym zostanie szczegółowo omówiona sprawa sprzedaży wyrobów tytoniowych, w związku z ukazaniem się projektu rozporządzenia ministra skarbu o sprzedaży wyrobów tytoniowych. We własnym interesie obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Przytomność umysłu.

Fryderyk Wielki zapytał się pewnego razu swego nadwornego lekarza:

— Przypnij się pan szczerze, doktorze, i ludzi zabieś od czasu, jak pracujesz w swoim zawodzie?

Przytomny lekarz odpowiedział bez namysłu. — O trzykroć sto tysięcy mniej, niż Wasza Królewska Mość.

Nadeszły 3731

ŻURNALE MÓD

męskie i damskie w wielkim wyborze na JESIEN I ZIMĘ

Józef HLAWSKI

SOSNOWIEC, 3-go Maja 23

Występy góralskie NA ZABAWIE LOPP.

W niedzielę, dnia 5 września rb. odbędzie się w parku Sieleckim Gwarectwa Hrabia Renard w Sosnowcu Zabawa uroczona licznymi atrakcjami.

Zabawy urządzone przez Koło LOPP na kop. Renard mają już swą ustaloną reputację i cieszą się — ze względu na wysoki poziom atrakcyjny — zasłużonym powodzeniem.

Zabawa w tym roku będzie stać jeszcze na wyższym poziomie, niż w roku ubiegłym. Efekty świetlne, nowe wspaniałe fontanny, egzotyczne pawilony i ognie sztuczne — służąc będą za tło bogatego programu artystycznego.

Poraz pierwszy w Zagłębiu wystąpią zespoły góralskie, wyróznione podczas uroczystości „Tygodnia Gór” w Wiśle. Niezapomniana, a czarująca 5-letnia Shirley Temple jeszcze raz wystąpi na estradzie. Oryginalny „ponny” obwozie będzie naszych miłośników w efektywnym powoziku po parku.

Konkurrować z nim będzie motorówka na ślask Czarnej Przemysły.

Bufet obficie zaopatrzony w zakąski i napoje, będzie w stanie zadowolić każdego smakosza.

Dla amatorów tańca, organizatorzy zabawy tym razem zainstalują podium z dobrotowymi 2 orkiestrami.

× EGZAMINY WSTĘPNE DO GIMNAZJUM PRZEMYSŁOWO ARTYSTYCZNEGO w Sosnowcu ul. 1 Maja 28 odbędą się 1, 2 i 3 września o godz. 9-aj. Wpisy na pozostałe wolne miejsca oznaczają od 9 do 13 i od 17 do 19 w sekretariacie.

Uczelnie zawodowe dr. med. J. ŚWITALSKIEJ

Radzimy zapisać się na: 3601

4-miesięczne Kursy Racjonalnej Kosmetyki i Masażu Leczniczego (początek 10 września)

2-letnie Kursy Sanitarne dla Kształcenia Pomoctwczego Personelu Lekarskiego. (początek 20 września)

INFORMACJE:

Warszawa, Aleje Ujazdowskie 37, tel. 8-92-77.

Zapisy rozpoczęte. Hość słuchaczy ograniczona.

z radością i zadowoleniem bierze ją do ręki i przyswaja wiadomości w niej zawarte. Jestem pewna, że lekcje z nowych książek, przygotowuje młodzież staranniej.

Drugim ważnym momentem, dla którego nie powinno się kupować książek używanych to — higiena. Książka jest produktem, który nie można zdezynfekować.

Nigdy nie wiemy w jakich rękach była używana książka i czy kupując ją nie narażamy własnego dziecka na infekcję.

Te dwa wyżej wymienione względy wystarczają chyba, aby nas przekonać, że

oszczędzać powinniśmy na wszystkim innym, byle nie na książce szkolnej.

Tym bardziej, że obecnie książki te są naprawdę tanie. Komplet książek do I-ej klasy szkoły powszechnej kosztuje zł. 1.80, do II — 2.70, V — 11.75, VI — 12.50; do I-ej gimnazjalnej zł. 20.70, do IV-ej — 23.80.

Książki używane kupuje się zazwyczaj 25 proc. taniej, więc w najwyższej ilości zyska się 5.17 zł. oszczędności Czy warto dla tych kilku złotych pozbawiać dziecka posiadania czystej, nowej książki?

CHCĘ BYĆ PIĘKNA

OCZY TO ZWIERCIADŁO DUSZY

Oczy to jeden z najciekawszych punktów twarzy kobiety — wzbudzają one bądź podziw i uwielbienie, bądź strach lub zazdrość. Tem specjalnym zainteresowaniem oczyma kobiety tomaczy się też zapewne powstanie całej literatury o nich. Ilu poetom i artystom dały one natchnienie, ile tomów poezji już o nich wypisano, a wszystko jeszcze zamala, wciąż wydaje się ludziom, a zwłaszcza najbardziej zainteresowanym istotom w tym względzie — kobietom, że wszystko, to nie jest jeszcze ostatecznym odczuciem i zrozumieniem ich piękna wyrazu itd.

I rzeczywiście oczom poświęcić można bardzo dużo czasu i miejsca, a zawsze i tak będzie można o nich powiedzieć coś nowego i odmiennego od poprzedniego. Tomaczy się to tym przede wszystkim że

oczy są odbiciem, mówiąc potocznie, duszy kobiety, a właściwie jej stanu psychicznego.

Każde przeżycie, stan zdrowotny, charakter danej kobiety itd. odnajdujemy w jej oczach.

Dlatego tym „zwierciadłem duszy“ tak się panie intensywnie interesują, zwracając uwagę na ich wygląd, blask i oprawę. Oczy ładnie oprawione, z wyrazem, ożywione blaskiem lub figlarnie uśmiechnięte, mogą przykuć do siebie na lata całe, wzbudzając zawsze zainteresowanie i zachwyt.

W obecnych czasach, gdy kobiety przywykły naogół pielęgnować swoje twarze, a zwłaszcza cerę, niemniejszą wagę zwracać muszą na staranny wygląd oprawy oczu. Nie każdemu bowiem Natura - Matka dała oczy duże i piękne, ale za to

pozwała staranną pielęgnacją oprawy podnieść ich walory piękna.

Pielęgnacja oczu jest jak wiemy jednym z ważniejszych zabiegów codziennych, a czyniona musi być tym uważniej i staranniej, że oczy są równocześnie jednym z najwrażliwszych, a zarazem najważniejszych organów.

Zacznijmy od samych oczu. Zwalczając należyte ze względów zdrowotnych „ożywianie ich“ sztucznymi środkami, rzekomo cudotwórczymi. Są one bowiem, jako środki wpuszczane wewnątrz do źrenicy oczu, niebezpieczną dla zdrowia, a częste i stałe ich stosowanie odbić się może na siłę wzroku, osłabiając oczy i powodując nawet długotrwałe choroby.

Kobiety pozbawione blizujących oczu z natury mogą ten defekt z łatwością usunąć, pozwalając oczom parę razy dziennie dobrze wypocząć, po powrocie z pracy lub dłuższego spaceru, przemywając je, lub stosując okłady zimne, a wreszcie

wysypiając się i unikając przesiadywania w dusznych i zadymionych lokalach

Wskazane jest zwłaszcza przed udaniem się na zabawę, wizytę itd. położyć się na czas dłuższy w ciemnym pokoju z zamkniętymi oknami i zasłanymi oknami. Można także przed wyjściem rozcieńczonym roztworem kwasu borowego, rumianku itd. Okłady takie lub przemywanie usuwają czerwonocność powiek i ich lekkie obrzęki, które są objawami przekrwienia powodowanego często przeciążeniem, sil-

Poświęcenie sztandaru TOW. OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH W DĄBROWIE

Dzisiaj Tow. Ogrodów Działkowych w Dąbrowie Górnej obchodzi uroczystość poświęcenia własnego sztandaru.

Program uroczystości jest następujący: godz. 8.30 przyjmowanie organizacji, delegacji i gości na I Ogrodzie Działkowym w Dąbrowie; godz. 9.00 uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym i poświęcenie sztandaru; godz. 11.00 wręczenie sztandaru, wbijanie gwizdów i wpisywanie się do księgi pamiątkowej na dziedzińcu I ogrodu działkowego; godz. 13 śniadanie dla gości zamieszkałych w sali T-wa I Ogrodu Działkowego; godz. 15 popis i deklamacje dzieci działkowych; godz. 18 zabawa taneczna na ogrodzie działkowym. Orkiestra kw. „Flora“.

nym wiatrem lub niedospaniem.

Bardzo dobre wyniki daje także stosowanie gimnastyki mięśni oczu. Polega ona na przesuwaniu wzroku po suficie od jednego rogu do drugiego. Następnie wzdłuż ścian i podłogi, aż do punktu wyjścia, ćwiczenia takie powtarzać należy wielokrotnie w ciągu dnia.

Naturalnie na podkreślenie zasługuje fakt, że blizzące oczy mają, lub z łatwością osiągnąć mogą, stęsuując podane wyżej zabiegi, przede wszystkim osoby zdrowe, odznaczające się sprawnym funkcjonowaniem serca, gruczołów o wewnętrznym wydzielaniu, zdrowym systemie nerwowym itd.

Na zakończenie jeszcze słów parę o pielęgnowaniu oprawy oczu. Samo się

przez się rozumie, że utrzymywanie brwi o starannie wyrównanej linii jest już dzisiaj koniecznym uzupełnieniem codziennej toalety. Na porost brwi wpływa bardzo codzienne ich natłuszczenie paroma kroplami rycynowego olejku przed udaniem się na spoczynek. Ładny luk brwiom nadaje staranne wyrównanie ich żyłką. Jest to zabieg bardziej wskazany

jak wyskubywanie brwi, które podrażnia zbyt nerwy oczne i skórę powodując na niej często wypryski, silne zaczerwienienie itd. Grubość brwi powinna być bardzo starannie dobierana do charakteru i wyrazu twarzy, gdyż zbyt duża przesada pod tym względem może kobietę tylko zeszpecić.

Dr. med. J. SWITAŁSKA.

KREM CAZIMI METAMORPHOSA

usuwa piegry, zmarszczki, wągrzy i inne wady cery

Wyrok na Krzysztoforskiego zatwierdzony przez Sąd Apelacyjny

Sąd Apelacyjny w Lublinie ogłosił w piątek wyrok w sprawie odwoławczej Krzysztoforskiego i tow. Na mocy wyroku,

Krzysztoforskiemu, który był skazany w pierwszej instancji na 15 lat więzienia, utratę praw na lat 10 i 100.000 zł. grzywny z zamianą na trzy lata więzienia, karę zatwierdzono

z tą tylko różnicą, że w razie niemożności zapłacenia grzywny 100.000 zł. sumę tę zamieniono na dwa lata aresztu.

Janowi Paszkowskiemu, skazanemu na trzy lata więzienia

podwyższono karę do 5 lat i utratę praw na lat 10

oraz 1000 zł grzywny z zamianą na trzy miesiące aresztu.

Rochowi Kozerańskiemu, skazanemu na trzy lata więzienia, obniżono karę do 6 miesięcy aresztu. Stefanowi Czyżkowskemu, skazanemu na dwa lata więzienia, obniżono karę do 6 miesięcy aresztu. Zygmuntovi Gorzelewskiemu,

skazanemu na rok więzienia i utratę praw na lat dwa, uchylono utratę praw, Adamowi Witkowskemu, skazanemu na 1 rok więzienia z zawieszeniem na 2 lata, utratę praw na 2 lata i 100 zł grzywny, uchylono grzywnę i utratę praw, Aureliusza Puchalskiego, skazanego na 6 miesięcy aresztu z zawieszeniem u niewinniono, Marka Werchowskiego, skazanego na 5 mies. aresztu z zawieszeniem na 2 lata, u niewinniono, wreszcie Henryka Winczewskiego, skazanego na 4 lata więzienia, utratę praw na lat 2 i 1000 zł grzywny, u niewinniono

W stosunku do pozostałych oskarżonych wyrok pierwszej instancji zatwierdzono.

Powództwo cywilne, przyznane przez Sąd okr. w Radomiu w wysokości

z górą ćwierć miliona złotych —

zatwierdzono.

Koszta apelacji podzielono pomiędzy tych skazanych, w imieniu których była zgłoszona skarga apelacyjna.

Co spędza sen

MIESZKAŃCOM UL. PIŁSUDSKIEGO
W SOSNOWCU

Ulica Piłsudskiego w Sosnowcu przy zbiegu 3 Maja i Dęblińskiej jest niemal co noc terenem pijackich awantur z udziałem dziewoi swawolnego prowadzenia się. Krzyki i hałasy często spędzają sen z powiek mieszkańców domów tej okolicy. Gdy uciążliwa nad miastem uwantury (światło dzienne działające onieśmielająco na awanturników) jakichś „ranny ptaszek“ otwiera już o godz. 6 rano głośnik radiowy w domach kolejowych. Gdyby choć radio „ryczał“ przy oknach zamkniętych. Ale nie. Ranny ptaszek radiowy otwiera naocześnie okna nasycając pełnią dźwięków skoczno marsza całą ulicę.

Z takimi oto bólczkami zwracają się do nas czytelnicy, aby w ten sposób zwrócić uwagę odpowiednich władz, które mogą wprowadzić spokój. Jesteśmy przekonani, że to nastąpi.

—oOo—

Częściowy strajk W FABRYCE DEICHSŁA

Od kilku dni w fabryce Deichsła trwa częściowy strajk robotników.

Strajk objął tylko kilka oddziałów: nie ma podłoża ekonomicznego. Jest on raczej rezultatem nieodpowiedzialnej akcji pewnych przywódców.

Strajk, prawdopodobnie w poniedziałek zostanie zlikwidowany.

—oOo—

× ZEBRANIE STOLARZY. W dniu 27 bm. została zawarta dobrowolna umowa zbiorowa w Inspektoracie pracy w Sosnowcu między mistrzami i pracownikami rzemiosł stolarskiego i pokrewnych. W związku z tym zarząd sekcji stolarzy zaprasza wszystkich zainteresowanych do wzięcia udziału w zebraniu informacyjnym w dniu 2 września br. o godz. 20, które odbędzie się w lokalu Związku rzemieślników chrześcijan w Sosnowcu ul. Piłsudskiego 16. Na zebraniu odczytana zostanie treść umowy zbiorowej.

× DO CZELADZI RZEŹNICZO-WĘDLINIARSKIEJ ZAGŁĘBIA DĄBR. Ponieważ na zebraniu sekcji rzeźniczo-wędliniarskiej przy Związku czeladzi rzemieślniczej chrześcijańskiej w Sosnowcu w dniu 1 sierpnia br. nie doszło do wyborów zarządu z braku niedostatecznej ilości czeladników dyplomowanych, drugie zebranie w tym celu odbędzie się dnia 5 września br. o godz. 14 w lokalu Związku rzemieślników chrześcijan w Sosnowcu ul. Piłsudskiego 16 i bez względu na ilość obecnych dyplomowanych zarząd sekcji zostanie wybrany.

× SPŁOZENI ZŁODZIEJE. Wczoraj około godziny 4 rano mieszkańcy Będzina: Roman i Stanisław Morycowie (Cynkowa 51) wyrzucili z wagonu pociągu towarowego między Będzinem a Dąbrową 200 kg. Spłozeni złodzieje pozostawili łup sami zaś zbiegli. Odszukaniem zbiegłych złodziei zajęła się policja.

Założona w 1920 r. 3713
PRYWATNA Z PRAWAMI SZKÓŁ PAŃSTWOWYCH
4-KLASOWA ŚREDNIA ZAWODOWA
MĘSKA SZKOŁA HANDLOWA
T. PŁOCKIEGO
W SOSNOWCU, 1 MAJA 25, TEL. 6-12-84.
przyjmuje do klasy pierwszej kandydatów
którzy ukończyli 7 oddziałów szkoły powszechnej
lub I klasę gimnazjum.

Szajka przemytników ludzi miała swą filię w Sosnowcu

Od przeszło dwóch lat na terenie Częstochowy działalność swoją rozwijała szajka przemytników ludzi, która ułatwiała nielegalne przejście osobom chcącym się dostać za granicę.

Działalność szajki nie ograniczała się tylko do przemytu ludzi, ale i także do przemytnia walut z Polski do Belgii, Niemiec, Francji i Holandii.

Za przeprowadzenie jednej osoby przez zieloną granicę pobierana była taksa 350 zł. Bezczelna szajka, grasująca zupełnie bez-

karnie na terenie Częstochowy posiadała swoje filie w Łodzi i na Śląsku w Katowicach, Sosnowcu, a ponadto w Radomiu i wielu innych miastach.

Jak się okazało, na czele bandy stali H. Sz. i Sz. Meizler, obaj mieszkańcy Częstochowy.

W związku z ujawnieniem występnej działalności szajki, aresztowanych zostało kilka osób.

Zakończenie sensacyjnego procesu o dobra Łazy i Rokitno Szlacheckie

Od kilku lat toczył się sensacyjny proces o prawa do majątku Łazy i Rokitno-Szlacheckie, który obecnie został zakończony.

Rodzina Marczewskich i Józef Poleski z Piley rościł sobie pretensje do majątku Łazy i Rokitno-Szlacheckie i w tym celu wytoczyli proces obecnym właścicielom majątku pp. Michałowi i Józefowi Poleskim i Ludwice Taraszkiewiczowej o uznanie im prawa własności. Sąd okręgowy w Sosnowcu oddalił pretensje rodziny Marczewskich i Józefa Poleskiego do prawa własności dóbr Łazy i Rokitno-Szlacheckie.

Od wyroku tego Marczewscy i Józef Poleski odwołali się do Sądu apelacyjnego w Warszawie, który również nie uznał prawa wymienionych do dóbr Łazy i Rokitno-Szlacheckie.

Nie zrażeni wyrokami sądów obu instancji Józef Poleski i rodzina Marczewskich odwołali się do Sądu Najwyższego, który po szczegółowym rozpatrzeniu sprawy zatwierdził decyzję poprzednich instancji stwierdzając, że ani Józef Poleski, ani rodzina Marczewskich nie mają podstaw do roszczenia sobie prawnego

do majątku Łazy i Rokitno-Szlacheckie.

Obecnym właścicielom majątku Łazy i Rokitno-Szlacheckie reprezentował we wszystkich instancjach i bronił ich prawa własności adw. Tadeusz Kuchta z Sosnowca.

Obecnie w związku z ostatecznym zatwierdzeniem sprawy sporu przeprowadza się parcelację 50 morgów majątku Łazy, na których to parcelach będą budowane domki robotnicze.

Sprawą parcelacji zajmuje się i przeprowadza również pełnomocnik właścicieli meo. Kuchta.

Oszust matrymonialny W WIĘZIENIU BĘDZIŃSKIM

Jak już donosiliśmy wczoraj, Wydział śledczy p. p. ujął niejakiego Szymona Goldsztajna z Kiele, który grasował na terenie naszego województwa i dokonywał oszustw pod pozorem ożenku.

Z polecenia sędziego śledczego Goldsztajna osadzono w więzieniu będzińskim.

Skazany w Warszawie A UJĘTY W SOSNOWCU

Wczoraj rano policja zatrzymała w Sosnowcu niejakiego Franciszka Sienińskiego z Warszawy.

Sieniński skazany był w swoim czasie przez sąd grodzki w Warszawie na trzy tygodnie aresztu za malowanie i sprzedaż kart pornograficznych.

Kary nie odsiedział i obecnie przebywał w Zagłębiu, gdzie również uprawiał ten proceder.

Zatrzymanego „malarza” odesłano do Warszawy.

× **UJĘCIE KIESZONKOWCA.** Na przystanku tramwajowym koło dworca kolejowego w Sosnowcu został zatrzymany na gorącym uczynku kradzieży kieszonkowej Wojciech Nocon, zamieszkały w Będzinie, przy ulicy Kołłątaja 47. Zatrzymanego kieszonkowca przekazano do dyspozycji władz sądowych.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów O WPLACENIE ZALEGŁEJ PRENUMERATY

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

KRONIKA ZAWIERCIA

Zjadł i wypił ALE NIE ZAPŁACIŁ

Niejakie Piwowarczyk Ignacy zamieszkały we wsi Ryczów gm. Ogrodzieniec pow. Olkusz zawiązał do restauracji Aleksandra Piaseckiego w Zawierciu ul. Górnośląska 24, gdzie kazał sobie podać wódkę i przekąski.

Piwowarczyk zjadł i wypił, lecz nie zapłacił, tłumacząc się brakiem pieniędzy.

Właściciel restauracji udał się ze skargą do komisariatu p.p. w Zawierciu.

Epidemia tyfusu W ZAWIERCIAŃSKIM

We wsi Zdów gm. Niegowa pow. Zawierciański w tych dniach zachorowało kilkanaście osób na tyfus.

Onegdaj do szpitala miejskiego w Zawierciu przywieziono 8 osób ciężko chorych. Pozostali lżej chorzy leczą się w domu.

Harce pioruna

Onegdaj w godzinach po południowych przeszła nad powiatem Zawierciański wielka burza połączona z wyładowaniami atmosferycznymi.

Na ul. Szkolnej 62 w Zawierciu piorun uderzył w róg domu p. Ziemińskiego strącając zaledwie parę cegieł po czym powędrował do stojących obok zabudowań gospodarczych, niecałkowicie zniszczył gospodarz wraz z domownikami szybko przystąpił do akcji ratunkowej pożar ugaszono w zarodku.

× **KRADZIEŻE.** Ze strychu domu przy ul. Piłsudskiego 27 w Zawierciu skradziono białą sukienkę Landana Izraela. Poškodowany oblicza straty na 25 złotych.

Witold Stefanji zamieszkałej przy ul. Sadowej 7 skradziono w czasie jazdy wozem koło wsi Karlin (gm. Ogrodzieniec pow. Olkusz) walizkę z garderobą i białą. Policja wszczęła dochodzenie.

CIĘKAWY SZCZEGÓŁY Z ŻYCIA BANDYTY - „INŻYNIERA” ŻONA STAROSOLSKIEGO MIESZKA W SOSNOWCU

We wczorajszym numerze donieśliśmy o sensacyjnym aresztowaniu w Świętochłowicach poszukiwanego od dłuższego czasu przez policję

niebezpiecznego bandyty i oszusta Czesława Starosolskiego, który pracował w hucie „Zgoda” pod nazwiskiem inżyniera Zbigniewa Wielskiego

(nie Bielskiego — jak podaliśmy w pierwszej relacji).

Wiadomość ta wywołała duże wrażenie nie tylko na Śląsku lecz również w Zagłębiu Dąbrowskim.

Obecnie możemy podzielić się z Czytelnikami dalszymi ciekawymi szczegółami tej niezwykłej afery.

Wspomnieliśmy już wczoraj, iż Starosolski dokonał przed kilku laty wspólnie z dwoma in-

nymi osobnikami zuchwałego napadu na ambulans pocztowy koło Tarnowa. Po rabunku sprawcy wyjechali w Poznańskie, gdzie kupili samochód, nie przezuwając, że będzie to ich zgnębienie. Mianowicie na jednej z szos poznańskich samochód ich uległ katastrofie.

W czasie zderzenia z rozbitego samochodu wypadła walizka wypełniona pieniędzmi.

Zwróciło to oczywiście uwagę prowadzących dochodzenia władz policyjnych, które zainteresowały się źródłem pochodzenia tych pieniędzy. W ten sposób — po nitce do kłębka — policja doszła do wniosku, że ma do czynienia z bandytami, którzy dokonali napadu na ambulans.

Starosolski postawiony przed sądem, skazany został na sześć lat więzienia, który to wy-

rok został zatwierdzony przez sąd apelacyjny w Krakowie.

Po odcierpieniu trzech lat więzienia, darowano mu resztę kary. — Niestety Starosolski wszedłszy raz na drogę przestępczą uprawiał w dalszym ciągu oszukiwać proceder i w rezultacie znalazł się w więzieniu w Stryju.

Tam jako człowiek inteligentny i wykształcony zatrudniony był w kancelarii więziennej. Sprytny bandyta, znajdując się między więzieniem a wolnością, umiał skorzystać z nadarzającej się sposobności i

uciekł z więzienia.

Od tego czasu ślad po nim zaginął. Było to w czerwcu br. Ze Stryja wysłano za nim listy gończe, opiewające oczywiście na nazwisko Czesława Starosolskiego.

Tymczasem Starosolski przedzierzgnął się w skórę innego człowieka. Wypłynął mianowicie w Katowicach jako współwłaściciel firmy sprzedaży odbiorników radiowych. Nie odpowiadało mu to jednak, gdyż jednocześnie wszczął starania o przyjęcie go do „Wspólnoty Interesów” w charakterze inżyniera-konstruktora.

Starosolski — Wielski przedłożył w wiedeńskie personalnym doskonale sfalszowane dokumenty potwierdzające jego kwalifikacje. Wynikało więc z nich,

że ukończył politechnikę we Wiedniu, że przeszedł praktykę zagraniczną w fabrykach „Auto-Union” i „Austro-Deimler” i t. p.

W wyniku tych starań rzekomy inżynier Wielski poddany został trzydniowemu egzaminowi przez kierownika huty „Zgoda”, gdzie wreszcie

otrzymał stanowisko inżyniera-konstruktora z pierwszą pensją 650 zł. miesięczną.

Falszywy inżynier Wielski przyjęty został do huty przed miesiącem. Zachowywał się on tak nienagannie i naturalnie, — że nikomu nie przyszło na myśl, iż ma do czynienia z oszustem. Przełożeni byli nawet zadowoleni z pracy nowego inżyniera, który wywiązywał się bez zarzutu z poruczonych mu zadań. Gdyby nie czujność naszych władz bezpieczeństwa „inż. Wielski”,

przestępca o typie par excellence nowoczesnym pracowałby — być może — jeszcze długo w hucie „Zgoda”.

Na szczęście został on zdemaskowany i osadzony w więzieniu. Szczegóły śledztwa dotyczące osoby oszusta są narazie trzymane w tajemnicy. Wiadomo tylko, że Starosolski-Wielski urodził się w roku 1905, otrzymał dobre wychowanie i wykształcenie (podaje się za absolwenta wydziału mechanicznego politechniki lwowskiej). Jest to człowiek bardzo ujmującej powierzchowności i robi na pierwszy rzut oku doskonałe wrażenie.

Starosolski jest żonaty, a żona jego mieszka podobno w Sosnowcu. Ojciec jego był wicestarostą w Żywcu i naczelnikiem wydziału w województwie krakowskim.

Jak więc widać Starosolski nie musiał obierać drogi przestępstwa dla wyrobienia sobie pozycji w społeczeństwie...

Czesław Starosolski przebywa obecnie w więzieniu i będzie odpowiadał na Śląsku za sfalszowanie dokumentów i występowanie pod fałszywym nazwiskiem. Niezależnie od tego zostanie on oddany do dyspozycji sędziego śledczego w Stryju gdzie ma do odcierpienia kary za inne przestępstwa, a przede wszystkim oszustwa.

Przestępca kariera Starosolskiego jest nie wątpliwym dowodem, iż jest to człowiek zdolny, który wykorzystuje swe zdolności dla wygodnego urzędnika sobie życia kosztem innych. Dokumenty jego musiały być istotnie umiejętnie podrobione, skoro nie poznano się na tym w czasie, gdy czynił starania o przyjęcie do „Wspólnoty Interesów”. —

Musiał się on też z całą pewnością wykazać pewnym zasobem wiedzy technicznej, skoro wyszedł obronną ręką z egzaminów fachowych.

Nakoniec nasuwa się jedna bardzo charakterystyczna uwaga: Starosolski został osadzony w więzieniu. Ma on jednak za sobą miesiąc pracy w hucie „Zgoda”;

czy zatem otrzyma on pensję za pracę wykonaną w tym okresie —

to znaczy 650 złotych? Jest to temat do roztrząsań dla prawników,

Kronika olkuska

Ulewne deszcze spowodowały DUŻE SZKODY W POLACH

Wskutek ulewnych deszczów padających z przerwami w dn. 26 i 27 bm. na całym terenie powiatu Olkuskiego, zostały zamulone owsy i konie, powodując dość znaczne straty dla rolników.

Wody deszczowe zaląły również niżej położone pola kartofliskowe. W razie dalszych deszczów, obfitość wody może wpłynąć na gnicie ziemniaków.

Nowa umowa zbiorowa Z PODWYŻKĄ PŁAC

Pomiędzy delegacją robotników fabryki „Polmet” w Olkuszu z sekretarzem Zw. metalowców, p. Angerem z Sosnowca na czele, a dyrekcją tej fabryki, zawarta została nowa umowa zbiorowa na rok przy podwyżce zarobków od 10 do 18 proc. z tym, że stawki będą ruchome, tj. że w razie podniesienia się kosztów utrzymania, zarobki zostaną odpowiednio zwiększone.

„ORZEŁ” — August Mocny

Robotnik wraz ze słupem RUNAŁ NA ZIEMIĘ

Podczas pracy przy budowie mostu na rzece Białej Przemszy pod Sławkowem, robotnik Jan Dąbek ze Starczynowa wszedł na słup telegraficzny dla obciążenia drutów i wraz ze słupem runął na ziemię.

Dąbek doznał b. ciężkich obrażeń i w stanie nieprzytomnym odwieziony został do szpitala.

× **WIĘKSZA TRANSAKCJA NA OSIEDLU W BUKOWNIE.** Powiatowy Związek Komunalny w Olkuszu nabył w dniu 27 bm. aktem rejentalnym od zarządu miejskiego w Olkuszu 74 parcele na osiedlu lotniskowym w Bukownie, za cenę 130 tys. zł.

× **ZATWIERDZENIE BUDŻETU.** Wydział powiatowy w Olkuszu na posiedzeniu w dn. 27 bm. zatwierdził budżet na r. 1937-38 m. Olkusza w wysokości zł. 566.875 i Wolbromia w wysokości zł. 90.464. Na posiedzeniu przewodniczył p. starosta Brzostyński.

SPORT

PIERWSZE SENSACJE NA TENISOWYCH MISTRZOSTWACH POLSKI

W drugim dniu międzynarodowych mistrzostw tenisowych Polski w Bydgoszczy zanotowano kilka niespodzianek. Największą było wyeliminowanie dobrego tenisisty niemieckiego Lunda przez Spychałę w trzech setach 6:3, 6:2, 6:2.

Bardzo zacięty opór stawiał młody gracz polski Konczak doskonałemu tenisistce austriackiemu Baworowskiemu. Zwycięstwo odniósł w końcu Baworowski, ale po walce trwającej 2 i pół godziny, w stosunku 6:3, 6:4, 8:6.

Schmidt (Rumunia) wygrał z Warmińskim 6:1, 6:1, 6:3, a Roedl pokonał Gotschalka 6:4, 7:5, 6:3.

W grze pojedynczej pań wyeliminowane zostały mistrzyni i wicemistrzyni Polski Głowacka i Luniewska. Pierwsza uległa bardzo regularnej Niemce Schiff 3:6, 1:6. Druga przegrała z młodą katowiczką Gajdzianką.

W grze podwójnej pań para polska Hebda — Tłoczyński wygrała z parą francusko-polską Challer — Rudowski 6:0, 6:2, 6:1, a para rumuńska Schmidt — Badin pokonała parę polską Mordasewicz — Kuskowski 6:1, 6:1, 6:1.

POLSCY KOSZYKARZE W FINALE

W czwartek odbyły się w Paryżu na akademickich mistrzostwach świata półfinały koszykówki. Polska odniosła dwa piękne zwycięstwa. W koszykówce męskiej Polska odniosła ponowne zwycięstwo nad Francją w stosunku 44:38 (35:23).

W drugim półfinale Estonia wyeliminowała Łotwę po dwóch dogrywkach 35:32. W finale, zatem polscy koszykarze walczyć będą z Estonią.

Dzielnie spisały się również nasze zawodniczki które w koszykówce żeńskiej pokonały Łotwę 30:26 (21:13).

POLACY BEZKONKURENCYJNI W RYDZIE

W czwartek w 5 dniu międzynarodowych za-

wodów hipicznych w Rydze, polscy jeźdźcy odnieśli dalsze sukcesy.

W konkursie potęgi skoku o nagrodę gen. Berliasa, pierwsze miejsce zajął por. Bilwin na Arce. Polak przeszedł parcours bez punktów karnych w czasie 1:54. Drugim był por. Skulicz na Duncanie z 4 pkt. karnymi w czasie 1:25. Trzecie i czwarte miejsce zajął Francuz Busnel.

W drugim konkursie, szybkości, dla koni, które dotychczas nie zajęły pierwszych trzech miejsc, zwycięstwo i nagrodę burmistrza miasta Rygi zdobył Francuz Chevalier na France. Drugim był por. Zalewski na Bajorze, 3) por. Bilwin na Arlekinie, 4) por. Zalewski na Wizji

WAJSÓWNA W MONACHIUM

Dziś odbędzie się w Monachium międzynarodowe zawody kobiece przy udziale ponad 90 zawodniczek. W zawodach weźmie udział Wajsówna, która w dysku spotka się z mistrzynią olimpijską Mauermayer. W innych konkurencjach przewidziany jest start czołowych zawodniczek włoskich, francuskich i austriackich.

JĘDRZEJOWSKA ZWYCIĘŻA W AMERYCE

W czasie ostatniego tygodnia Jędrzejowska trenowała pilnie pod okiem słynnego zawodowego trenera Kożelucha w Nowym Jorku.

W odbywających się obecnie w Bostonie zawodach międzynarodowych o mistrzostwo Stanów Zjednoczonych — Polka bierze udział w grze podwójnej. W pierwszej rozgrywce para Jędrzejowska — Bundy pokonała parę Cumming — Deston 6:3, 6:1.

AKS KOMBINOWANY — POLONIA WALCOWNIA

W niedzielę dnia 29 bm. o godz. 16 na stadionie PMS w Nivce nowo powstały klub Polonia z Walcowni rozegra swój pierwszy mecz z komb. AKS. W drużynie Polonii wystąpi kilku graczy, którzy brali udział w rozgrywkach mistrzowskich w czołowych klubach Zagłębia. Zawody te będą sprawdzianem formy, w jakiej drużyna ta przystąpi w dniu 5 września do rozgrywek mistrzowskich B klasy.

PROGRAM RADIOWY

NIEDZIELA, 29 SIERPNIA 1937 R.

6.00 „Światy Śląskie” w układzie i opracowaniu Jarosława Leszczyńskiego wykona kwartet reprezentacyjnej orkiestry K. P. W. w Katowicach 6.15 Koncert rozrywkowy — płyty 7.45 Koncert symfoniczny 8.15 Gazetka rolnicza 8.35 Wspomnienia żołnierskie — płyty 9.00 Regionalna transmisja z Zaniemysła przez Poznań a) reportaż b) polowa msza św. Po transmisji: o godz. 10.30 muzyka z płyt 11.05 Koncert w wykonaniu Filharmonii Wiedeńskiej pod dyr. Arturo Toscanini. Transmisja z Salzburga 13.20 Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego. Transmisja z Nałęczowa, z udziałem Czwórki Radiowej z Warszawy 14.40 „Robotnicy na wywasasach” — pogadanka — wygłosi mgr. Edward Wawrzon 14.50 „Co słychać na Śląsku” — opowie red. Adam Mikulski 15.00 Audycja dla wsi: 16.0 Zespół Mandolinistów i chór „Kaskada” 16.30 Fragmenty z op. „Cyrulik Sewilski” G. Rossini’ego — płyty 17.00 Koncert rozrywkowy z Parku Paderewskiego w Warszawie 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni: słuchowisko „Pierwsza lepsza” czyli „nauka zbawienia” — komedia w 1 akcie wierszem Aleksandra Fredry, radiofonizacja Tadeusza Byrskiego 19.30 Reportaż z życia 20.00 „W niedziela u starki śpiewają kanarki” — audycja pogodna w opracowaniu Franciszka Piłarka. Reżyser: dr. Leopold Półoż-Kielanowski 20.35 Wiadomości sportowe lokalne 21.00 „Bakcył H” — audycja w opracowaniu Zbigniewa Lipczyńskiego i Feliksa Zandera, z muzyką Mariana Altenberga 21.40 Wiadomości sportowe 22.00 Pieśni Schuberta w wykonaniu Luby Lewickiej (Wilno) 22.25 Tańce różnych narodów w wykonaniu Stelli Dobryszkiewicz i Ignacego Rosenbauma (fortepian na 4 ręce).

Z CAŁEJ POLSKI

UROCZYSTOŚCI SIENKIEWICZOWSKIE W OKRZEI.

Celem uczczenia pamięci wielkiego pisarza, Henryka Sienkiewicza, budowany jest od 1931 r. w Okrzei, miejscu urodzenia twórcy „Trylogii”, kościół, który w niedługim czasie będzie całkowicie ukończony. Pozostaje jeszcze do wykonania architektoniczne zakończenie kopca oraz prace nad odpowiednim otoczeniem kopca. Wobec tego że w roku przyszłym przypada 50-lecie „Trylogii”, komitet budowy kopca-pomnika Henryka Sienkiewicza zamierza zorganizować w Woli Okrzejskiej uroczystości sienkiewiczowskie, zakrojone na szeroką skalę. Uroczystości te będą połączone z aktem oddania społeczeństwu nowowzniesionego kopca. Komitet przystąpił już do pracy nad ułożeniem programu uroczystości, których dokładny termin ustalony zostanie w najbliższym czasie.

NIE WOLNO ZEZNAWAĆ PO PIJANEMU

W sądzie grodzkim w Tczewie zeznawał jeden z obywateli w charakterze świadka. Ponieważ zjawił się w sądzie całkowicie pijany, został ukarany 24-godzinnym aresztem. Wprost ze sali sądowej powędrował p. K. do celi więziennej, w której szybko wytrzeźwiał.

GABINET KOSMETYCZNY „URODA”

WŁADYSŁAWY WNUKOWEJ

dplom. kosmet.

Sosnowiec, 3-go Maja 15, tel. 62242.

STALE UZUPELNIANY W NAJNOWSZE ZDOBYCZE Z DZIEDZINY TECHNIKI KOSMETYCZNEJ. — Zapobiega wszelkim defektom cery. — Pielęgnuje skórę łojotokową, konserwuje, doskonalą, odświeża urodę, przedłuża jej trwanie. — Usuwa zmarszczki, wagi, prosaki, pieg. — Masaże, kąpiele twarzy, natryski tlenowe, złuszczenie skóry najnowszym sposobem. — Elektryzacja, naświetlania lampami: „Perihel”, „Pantahelion”, „Vitalux”.

NATURALNE OPALANIE SKÓRY ZA POMOCĄ PROMIENI LAMPY „PERIHEL”.

Trwale przyciemnianie brwi i rzęs — Fryzowanie rzęs — Depilacja brwi
Pielęgnacja włosów — Maquillage. Porady i wskazówki.

POŻAR W STADNINIE KS. CZARTORYSKICH

Onegdajszej nocy wybuchł pożar w stajniach znanej stadniny ks. Czartoryskich w Krasnem (ziemia Lubelska). Straty są bardzo duże. Zginęło 11 klaczy matek stadnych, przedstawiających bardzo cenny materiał wyścigowy, trzy roczniaki i 2 sysaki. Wśród spalonych klaczy znajdują się między in. „Giovinezza” hr. Zamoyskiego, matka słynnej „Jeritzy” i „Nuta” znanego sportowca, p. Tuńskiego. Zaznaczyć należy że każda z klaczy kosztuje po kilkanaście tysięcy zł. Straty w przybliżeniu wynoszą 250.000 zł.

PASIERB — MORDERCA ZABIŁ MACOCHĘ OBCEGAMI

W lesie koło Brzezowa znaleziono zmasakrowane zwłoki Lenartowej, mieszkanki wsi Wola Komborska. Dochodzenie ustaliło, iż zamordował ją na tle sporów majątkowych uderzeniem obcęgów w głowę, pasierb denatki, Józef Lenart. Po dokonaniu zbrodni, zwłoki ukrył początkowo na strychu, a następnie wywiózł taczkami do lasu. Zbrodniarza aresztowano.

KRADZIEŻ STWIERDZONA DROGĄ RADIOWĄ

W Grzymałowie na granicy polsko-sowieckiej zatrzymano 18-letnią Różę Pieter, pochodzącą ze Śląska Górnego spod Katowic, która usiłowała przejść do Rosji sowieckiej. Znalezione przy niej 1.698 złotych, które pochodziły, jak stwierdzono drogą radiową z kradzieży, którą popełniła panna Róża u swojej matki. Aresztowana oświadczyła, że do Rosji sowieckiej wybierała się dlatego, ponieważ ustrój sowiecki odpowiadał jej przekonaniom.

ŻYDOWSKIE SKARGI

Do Warszawy przybyły delegacje żydowskie ze Szczucina w województwie Białostockim i z Ciechanowa w woj. Warszawskim, które się uskarżają na nieustanne pikietowanie sklepów żydowskich przez młodzież.

Z ogłoszeń:

Panna z posagiem mnie nie chce, a z biedną się nie ożeni. Co robić? Narcyz Ptaszek, Kobylnów.

WŚRÓD PIERWSZYCH KAPELUSZY SEZONU JESIENNEGO

widzimy prawdziwy meksykański kapelusz o głowce w formie doniczki i pięknie wygiętym rondzie. Malowniczy ten kapelusz jest kreacją znanego w świecie mody artysty duńskiego Mr. Erika. Kapelusz ten przy całej swej skromności jest pretensjonalny i nadaje się właścicielom tylko do specjalnej urody.

FABRYKA WYROBÓW BETONOWYCH I PRACOWNIA ARTYSTYCZNO - RZEZBIARSKA „WIKTORIA”

dawniej: F. Fochtman.
właścicielka: Wiktoria Urbańczyk
DĄBROWA GÓRNICZA,
ul. Król Jadwigi 46. Tel. 68-436
(vis a vis przystanku tramwaj.)

POLECA:

RZEZBY ARTYSTYCZNE, POMNIKI GROBOWCE oraz schody mozaikowe, posadzki, rury kanalizacyjne, cembrowiny studienne, słupy ogrodzeniowe, płyty chodnikowe, krawężniki i t.p.

OZDOBNE TYNKOWANIE DOMÓW.

Pierwszorzędne materiały! Solidne wykonanie! Dogodne warunki płatności! 25-letnia gwarancja!

Najstarsza przedsiębiorstwo w Zagłębiu Dąbrowskim.

Zasada nasza: Wszystko dla zadowolenia klienta zjednak nam wszystkich znawców i entuzjastów dobrej muzyki, przy niosła nam popularność i spowodowała rozkwit naszego przedsiębiorstwa

Największa w Polsce Fabryka Fortepianów i Pianin „ARNOLD FIBIGER” Kalisz, Szopena 9

Skład Fabryczny Katowice 3 Maja 25 (róg ul. Słowackiego)

Oferty bez zobowiązania Niskie ceny Dogodne spłaty. 3592

PROSZKI „MIGRENO-NERVO-SIN”
Kogutek
ZASTOSOWANIE: **GRYPA, PRZEZIĘBIENIE, BOLE GŁOWY, ZĘBÓW** i t.p.
ŻĄDĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZA PAMIĘCIĄ „KOGUTKIEM”
PATRZcie JAKIE PROSZKI WAM DAWAJĄ
GDYŻ SA JUŻ NAŚLADOWNICTWA
ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVO-SIN” KOGUTKIEM
SA TYLKO JEDNE
SZEROKO ZASTOSOWANE KOGUTKIEM
PROSZKI „MIGRENO-NERVO-SIN” SA TEŻ I W TABLETKACH

ZAPISY NA

KURSY BUCHALTERYJNE, STENOGRAFII

oraz pisania, liczenia na maszynach

MICHAŁA

KOŁACZKOWSKIEGO

Będzin, Sączeńskiego 25. Przyjmuje sekretariat codziennie. Zniżki tramwajowe. Niezależnym stypendia. 3638

PRYWATNE GIMNAZJUM ŻEŃSKIE i Liceum Ogólnokształcące imienia H. Rządkiwiczowej

Wydziały: humanistyczny i przyrodniczy
SOSNOWIEC, RUDNA 5. TEL. 61-465
przyjmuje zapisy do wszystkich klas gimnazjum i do I-szej klasy licealnej.
Egzaminy wstępne rozpoczną się w dniu 5 września
Przy Gimnazjum jest prowadzona 6-oddziałowa szkoła powszechna. Do klasy I-szej tej szkoły przyjmuje się dzieci w wieku 6—7 lat.

Masz zamiar przeprowadzić się?

CHCESZ UNIKNĄĆ KŁOPOTÓW ZWIĄZANYCH Z PRZEPROWADZKĄ?

„WYGODY”

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 48.
tel. 62-014

przy hemoroidach
(KRWAWIENIE, SWĘDZENIE, PIECZENIE, BOLE)
CZOPKI i MAŚC „VARICOL”
GAŚCIECKIEGO
DO HABIĘCIA W KAŻDEJ APTECE

KURZ ULICZNY,

zawierający pył węglowy, działa szkodliwie na garderobę, niszczy ją i plami. Należy więc często i koniecznie odświeżać ją.

PRALNIA CHEMICZNA I FARBARNIA

„ZNICZ”

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70 1959

Spółdzielnia Kredytowa Zagłębia Dąbrowskiego

z ogr. odp. 3701

w Sosnowcu ul. Piłsudskiego Nr. 14

BANK przyjmuje wszelkiego rodzaju WKŁADY na rachunki czekowe, lokaty terminowe oraz książeczki oszczędnościowe, daje NAJWYŻSZE OPROCENTOWANIE. Udziela kredytów krótkoterminowych oraz miesiadczych długowych. Zaliczka inkasowa walek i dokumentów za minimalną opłatą.

PRYWATNE ŻEŃSKIE LICEUM HUMANISTYCZNE I GIMNAZJUM ŻEŃSKIE Kola Pol. Mac. Sakolnej w Olszynie

z pełnymi prawami szkół państwowych, podają do wiadomości, że egzaminy powasacyjne do wszystkich klas odbędą się 1-go i 2-go września rb.
Opłata miesięczna w kl. I Gimnazjum 10 zł, w pozostałych klasach 15 zł. Przy Gimnazjum Internat. Opłata za internat 50 zł. 3572

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

SKLEP
medyczny dobrze prosperujący z powodu zmiany interesu w dobrym punkcie wraz z urządzeniem do sprzedania. Wiadomość w Administracji. 3679

MEBLE

stolarskie, gabinet, szafki, astuki, poje-
dyncze, gotowe i na zamówienie. Nowoczesne otomany, tapczany przetróbki. Na dogodnych warunkach poleca — Chreścińska Wy-
wornia

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obciąża państw. 2482

OKAZJA

nabyć mebli po cenach kryzysowych na dogodnych warunkach. Kompletne pokoje sypialnie, stołowe, saloniki i wiele innych, ul. Orla 18. 3447

Lakiery

nowoczesne jak „Nobilor“ nitropoliatura, płyn do polerowania i t. p. polki, pendzle, mydła poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, Mościckiego 15. (vis-a-vis) Kościół, Telefon 630-70.

SPRZEDAM DOM

ul. Piłsudskiego 49 z powodu wyjazdu. Dochód 220 zł mies. Wiadomość Piłsudskiego 15 m. 10, domy Kolejowe, Lackorzynska. 3685

FARTUSZKI

czapki, berety szkolne w dużym wyborze po cenach konkurencyjnych poleca firma

Z. Prószyński

Modrzejowska 30 (Hal Rozwoju). 3627

Tapczany

stolarzy nowoczesne, tańsze leniwo, klubowe materace, kocyki, prze-
róbki, ceny niskie, warunki dogodne Zakład Tapczarski Tomczyk — Sosnowiec, 1 Maja 14, Sosnowiec, 1 Maja 14, tel. 63106. 3734

WAPNO

budowlane lasowane i w bryłach pierwiastek gąbkowy, krusze o dużej wydajności. Wapno niel. „Bryslca“, Sosnowiec, 3-go Maja 5, telefon 62659. 3287

DO SPRZEDANIA

umywalka z marmu-
rem, wózek z matera-
cami i różne rzeczy ta-
nio. Wiadomość Czys-
ta 3, u stolarza. 3726

MOTOCYKL

„Motosacoche“ 500 cm z przyczepką, stan per-
wszorszy sprzedam. Wiadomość „Kurier Za-
chodni“. 3715

ODSTĄPIĘ

dobrze prosperujący
sklep owocowo-cukier-
niczy w śródmieściu. Wiadomość „Kurier Za-
chodni“. 3698

MIÓD

gwarantowany kuracy-
ny własnej pasieki. Ni-
wka Kościuski Nr. 6. 3692

DO SPRZEDANIA

różne sprzęty domowe.
Sobieskiego 41, od 16-
18. 3687

MASZYNĘ SINGERA

duńska bębnową
sprzedam tanio. Mo-
drzejów, Henryka 12.
Watołski. 3682

URZĄDZENIE

sklepowe zupełnie no-
we do sprzedania. Sos-
nowiec, ul. Orla 12.

SŁODZINY

Browarów Tychy sprze-
daje stale poniedziałki
i piątki dworzec towa-
rowy Sosnowiec Płn.
Sosnowiecka Hurtow-
nia Piwa. 3685

SPRZEDAM

dom nowy 3 pokoje z
kuchnią, ogródek. So-
snowiec, Jastrzębia 1.
3708

KOCIOŁ

na 1000—2000 kg., kom-
presor do powietrza —
kupimy. Anida, Sosno-
wiec, Mościckiego 15.
3720

LOKALE

POKÓJ

umeblowany z wygodami
do wynajęcia. Sos-
nowiec, ul. Orla 5 b.
3723

POKÓJ

umeblowany do wynaj-
ęcia. Ulica Pusta 10.
3707

DO WYNAJĘCIA

mieszkanie dwupokojowe
z wygodami Sosno-
wiec, Reymonta 5. 3688

POKÓJ

umeblowany ze wszel-
kimi wygodami na 1
p. dla inteligentnego
Pana do wynajęcia. Pił-
sudskiego 16 m. 12 tel.
63043. 3691

DO WYNAJĘCIA

komfortowy pokój ume-
blowany. Prosta 1 m. 6.
3710

DO WYNAJĘCIA

lokale 4 i 6 pokojowe z
łazienką i wszelkimi wy-
godami w nowym domu
Wiadomość Teatralna 1
m. 50, godz. od 15 do
19. 3709

POKÓJ

lub dwa z osobnym wej-
ściem, przyzwicie ume-
blowany z utrzymaniem
lub bez zaraz do wynaj-
ęcia. Mościckiego 10.

DWA LOKALE

sklepowe oraz jeden
pokój do wynajęcia w
śródmieściu. Sosnowiec
Piłsudskiego 8. 3735

2-POKOJOWE

pokój z kuchnią i kom-
fortowy kawalerski u-
meblowany wszelkie wy-
gody — Prosta 12, za-
tunelem. 3729

DOM BINDERA

Modrzejowska 5 — do
wynajęcia 3 pokoje,
kuchnia, wygodny, II
piętro. Wiadomość u
dozorczyń. 3675

5 POKOJÓW

z kuchnią nadające się
na cele handlowe oraz
2 sklepy frontowe do
wynajęcia od zaraz w
centrum Sosnowca przy
ulicy Piłsudskiego Nr. 14.
3673

SKLEPY

w centrum do wynaj-
ęcia. Sosnowiec, 3 Ma-
ja 31 I. 3676

DO WYNAJĘCIA

pokój umeblowany Sos-
nowiec, Piłsudskiego
64, II p. m. 7. 3704

ELEGANCKI

pokój z używalnością
łazienki do odnawiania
od zaraz. Blizsze szcze-
gół w aptece S-6w
Zielezińskiego, Orla 28
3361

POKÓJ

elegancko urządzony,
z osobnym wejściem i
wielkimi wygodami, w
pobliżu ulicy Rudnej
wynajmę tanio samot-
nej pani lub panu. Wi-
adomość w Administra-
cji. 3668

3 POKOJOWE

z kuchnią i wygodami
do wynajęcia. Aleja
Mirczkiego 12. 3735

3 LUB 4 POKOJE

z kuchnią i wygodami
do wynajęcia ul. Rey-
monta 25. 3690

POKÓJ Z KUCHNIĄ

oraz dwa pokoje z ku-
chnią do wynajęcia —
Sosnowiec, Rybna 9
3699

POKÓJ

wynajmę jednej lub 2
osobom. Piłsudskiego
36, sklep spożywczy. 3693

MIESZKANIE

6-cio pokojowe zaraz do
wynajęcia. Zgłoszenia:
Małachowskiego 22 I p.
3683

2 POKOJE

z kuchnią i tamże po-
kój umeblowany. Pił-
sudskiego 64, II p. m. 9
3725

DO WYNAJĘCIA

3 pokoje, 2 pokoje z
kuchnią wszelkimi wy-
godami, pokój pojedyn-
czy, suteryny. Piłsud-
skiego 48. 3728

POSADY i PRACE

POTRZEBNY

chłopiec na posyłki.
Wiadomość Cukiernia
Jaskółskiego — Sosno-
wiec, Piłsudskiego 42.
3706

POTRZEBNA

zdolna ekspedientka do
wędliniarni. Będzin, Ma-
łachowskiego 1, Iwań-
ski. 3738

POTRZEBNE

manicurzystka i pedi-
curzystka. Reflektuje
się tylko na siły pierw-
szorzędne. Zgłoszenia
piśmienne do Admini-
stracji „Kuriera Zachod-
niego“ sub „Od za-
raz“. 3716

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

ELEKTRYCZNE WARNIKI

5-cio i 10-cio litrowe

idealnie nadają się dla

LEKARZY

FRYZJERÓW

BIUR

Warnik elektryczny dostarcza o każdej porze ciepłą wodę, jest oszczędny i praktyczny.

Informacje i pokazy w sklepie Elektrowni, Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

Elektrownia Okręgowa w Zagł. Dąbr.

KRAKOWSKI

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

POTRZEBNY

czeladnik stolarski lub
podręczny. Czysła 3 —
Łódzki. 3727

POTRZEBNY

czeladnik wędliniarski
zdolny z kilkuletnią
praktyką ze znajomo-
ścią wyrobów warszaw-
skich — poznańskich
poszukuje odpowiedniej
pracy. Oferty pod „M.
P.“ „Kurier Zachodni“.
3680

HANDLOWIEC

branży opalowej, wpro-
wadzony na terenie kie-
leckiego poszukiwany.
Szczegółowe oferty —
wraz z życiorysem do
Administracji pod Nr.
„1592“. 3686

ZASTĘPCĘ

do odwiedzania sklepów
spożywczych, młodego
kupca, przyjmie fabry-
ka. Oferty „Kupiec“ do
Administracji. 3721

OBZAJMIONY

z gośćmi subiekt po-
szukuje jakiegokolwiek
pracy. Zgłoszenia Za-
wiercie skrytka 84.
3714

ONDULATORKA

manicurzystka poszu-
kuje pracy; wykonywu-
je manicure, wodno-
żelazkową i trwałą on-
dulację. Zgłoszenia Za-
wiercie skrytka 34.
3713

PISANIEM

adresów każdy zarobi,
nawet osoby zatrudnio-
ne. Za każdy tysiąc
placę zł. 10.—. Jasn-
owidz Psychografolog
Abdel Hanim gwarantuje
je przy tej pracy zarobek
minimum 100 zł. miesięcznie.
Wprowadza każdego na Nowy
Tor życia oraz zestawia
analizy grafologiczne,
horoskopy, przepowiada
przyszłość. Podać
dzień, miesiąc, rok ur-
dzenia, załączyć 4-6
gł. znaczkami na ostate
Adresować: Abdel-Ha-
nim Lwów 15, Cerkie-
wna 18-22. 3610

Różne

FOTOGRAFOWIE AMATORZY
Powierzajcie swe prace solidnej firmie po cenach niskich. Harce-
rzom ustępstwa
MIESZKOWSKA
Sosnowiec, Piłsudskie-
go 20, telefon 61.205.

PISANIEM

adresów każdy zarobi,
nawet osoby zatrudnio-
ne. Za każdy tysiąc
placę zł. 10.—. Jasn-
owidz Psychografolog
Abdel Hanim gwarantuje
je przy tej pracy zarobek
minimum 100 zł. miesięcznie.
Wprowadza każdego na Nowy
Tor życia oraz zestawia
analizy grafologiczne,
horoskopy, przepowiada
przyszłość. Podać
dzień, miesiąc, rok ur-
dzenia, załączyć 4-6
gł. znaczkami na ostate
Adresować: Abdel-Ha-
nim Lwów 15, Cerkie-
wna 18-22. 3610

PISANIEM

adresów każdy zarobi,
nawet osoby zatrudnio-
ne. Za każdy tysiąc
placę zł. 10.—. Jasn-
owidz Psychografolog
Abdel Hanim gwarantuje
je przy tej pracy zarobek
minimum 100 zł. miesięcznie.
Wprowadza każdego na Nowy
Tor życia oraz zestawia
analizy grafologiczne,
horoskopy, przepowiada
przyszłość. Podać
dzień, miesiąc, rok ur-
dzenia, załączyć 4-6
gł. znaczkami na ostate
Adresować: Abdel-Ha-
nim Lwów 15, Cerkie-
wna 18-22. 3610

PISANIEM

adresów każdy zarobi,
nawet osoby zatrudnio-
ne. Za każdy tysiąc
placę zł. 10.—. Jasn-
owidz Psychografolog
Abdel Hanim gwarantuje
je przy tej pracy zarobek
minimum 100 zł. miesięcznie.
Wprowadza każdego na Nowy
Tor życia oraz zestawia
analizy grafologiczne,
horoskopy, przepowiada
przyszłość. Podać
dzień, miesiąc, rok ur-
dzenia, załączyć 4-6
gł. znaczkami na ostate
Adresować: Abdel-Ha-
nim Lwów 15, Cerkie-
wna